

1923 * TRIDESET LET * 1953

Slovensko okno v svet

KATOLISKI MISIJONI

XXVII

Las Misiones Catolicas

SEPT.

MISIJONSKI ZBORNIK 1953

se imenuje okrog 260 strani obsegajoča knjiga, ki jo izdajo slovenski „Kato-
liški misijoni“ za svetovno misijonsko nedeljo (letos 18. oktobra)

I. DEL: BARAGO NA OLTAR!

Dr. Tine Debeljak je za stoletnico Baragovega škofovskega posvečenja napisal prelepo pesnitev za Baragov oratorij, ki mu je v tisku dala slikarsko podlago Bara Remčeva, akad. slikarica. — Prof. dr. Franc Jaklič je opisal misijone, iz katerih je Baraga ustvaril marquetteško škofijo. — Maksimilijan Jezernik odkriva nove podrobnosti o imenovanju Barage za škofa.

II. DEL: SVET KRISTUSU!

Prof. Lojze Geržinič razlaga to slovensko misijonsko geslo. — Nikolaj J. ločnik v 32 strani dolgem sestavku kaže, kako si svet osvaja Antikrist — brezbožni komunizem. — Dr. Ignacij Lenček v znameniti razpravi „Še vedno ne razumemo“ biča našo misijonsko otopelost in razlaga misijonsko dolžnost.

III. DEL: OD VZHODA DO ZAHODA

Različni pisatelji podajajo podroben pogled v življenje poglevitnih misijonskih področij in kažejo prizidevanje Cerkve v njih: France Glavač obdela Japonsko, Drago Pokorn CM poda zgodovino komunizma na Kitajskem, m. Ksaverija Pirc O. S. U. nam kaže Siam v slikah, prof. Geržinič naslika probleme Indije Aladin položaj v mohamedanskem Pakistanu in v mhd. danskem sv tu sploh, Črna Afriko in nje cvetoči krščanski razvoj predoči spet prof. Geržinič, in dr. Branka Sušnik poda obširen in prezanimiv popis svojih doživetij med Indijanci.

IV. DEL: HVALEŽNI MISIJONARJI

Skoraj že dvašletni dopisnik z vsemi slovenskimi misijonarji Ladislav Lenček CM je zbral in povezal še neobjavljena pisma in slike kakih 30 slovenskih misijonarjev v en sam pester mozaik slovenskega dela za osvojitve sveta Kristusu.

V. DEL: NAROD OB VOLGI

Zedinjenje pravoslavnih s Cerkvijo zavisi pred vsem od velike pravoslavne Rusije. Nje zgodovinsko duhovno rast poda mladi slovenski jezuit Silvin Eiletz, sedanji položaj raznih ruskih Cerkva opiše dr. Franc Jaklič, prof. Geržinič pa opozori na velikega ruskega delavca za zedinjenje Solovjova ob njegovi stoletnici.

VI. DEL: VSAKEGA MALO

V tem delu še ostali odlični sod. lavci podajajo nič manj dragocene prispevke: Marjan Marolt opisuje domačo umetno obrt v službi misijonov: Nikolaj Jeločnik poda pogled v pestarek teatra pri azijskih narodih. Objavljena je vrsta Tagorejevih pesnit. v v Gradnikovem prevodu. Karel Wolbang CM opisuje borbo za prvi tabernakelj v Baragovem kitajskem misijonu. Martin Mizerit pa prevaja zgodbo o Tomažu, pošterem tatiču. Nada Martelanc, Janez Zupan SDB in Njko Jeločnik podajajo vtise o Misijonski dijaški zvezi — za nje desetletnico leta 1953.

Poleg že navedene Bara Remčeve sodelujejo z risarijami, slikami in besedami še Vladimir Mazi, Hotimir Gerazd in Marjan Tršar.

Kakih 150 ključev ilustrira vse članke in razprave!

Misijonski zbornik 1953 bo izdan poleg v tej celotni obliki še v skrženi izdaji na 100 straneh, ki bo v obvala ses. avk. dr. Tineta Debeljaka, prof. Geržiniča, dr. Ignacija Lenčka, Nikolaja J. ločnika in Ladislava Lenčka cziroma tridesetih slovenskih misijonarjev.

Cena izvodu 2 dolarja ali 20 arg. pesov; skržena izdaja pa 1 dolar, 10 pesov, 200 lir, itd.

OČETOVA BESEDA

MISIJSKA OKROŽNICA PIJA XII. „EVANGELII PRAECONES“

Prevaja in razlaga Karel Wolhang CM. — Nadaljevanje

9. SPOŠTOVATI JE TREBA VSE, KAR JE DOBREGA V KULTURI IN OBIČAJIH RAZLIČNIH NARODOV

Preostaja nam dotakniti se še točke, o kateri močno želimo, da bi bila vsem čimbolj jasna. Cerkev je od svojih početkov do današnjih dni vedno sledila onemu zelo modremu načelu, da Evangelij ne sme uničiti tega, kar imajo različni narodi, ki so se ga oklenili, dobrega, poštenega in lepega v svojem značaju in svojih običajih. Dasiravno torej Cerkev vodi narode pod vplivom katoliške vere k višji civilizaciji in kulturi, ne ravna kot oni, ki brez vsakega razloga seka, podira in uničuje bohotni gozd, marveč bolj kot vrtnar, ki vceplja dobre mladike na nenegovana debla, da bodo mogla nekoč roditi boljše in slajše sadove.

Čeprav je človeška narava zaradi žalostnega Adamovega padca po izvirnem grehu skvarjenega, nosi vendar v sebi nekaj naravno krščanskega,⁴³ kar more biti včasih, razsvetljeno z božjo lučjo in okrepljeno z božjo milostjo, dvignjeno do prave kreposti in nadnaravnega življenja.

Zato katoliška Cerkev ne prezira in ne odklanja poganskih nauk, marveč jih raje, očiščene vsake zmote in navlake, s krščansko modrostjo izpopolni in usovrši. Prav tako je dobrohotno sprejela njihov napredek na področju umetnosti in znanosti, ki je ponekod dosegel tako odlično višino, ga skrbno izpolnila in dvignila do tako visoke stopnje lepote, do katere se nista povzpeli morda nikdar poprej. Tudi ni povsem zatrla, marveč na nek način posvetila posebne običaje in tradicionalne ustanove narodov; in celo njihovi prazniki so bili smiselno in oblikovno spremenjeni in uvedeni za praznovanje spomina mučencev in svetih skrivnosti. O tem piše odlično sv. Bazilij: „Kakor barvarji, kadar morajo barvati, najprej to, kar je treba barvati, skrbno pripravijo in nato s škrlatno ali kako drugo barvo barva; slično bomo tudi mi, če hočemo vedno ohraniti nepoškodovano slavo poštenja, začeli s proučevanjem teh svetnih nauk, potem pa doumeli svete in razodete nauke. In navajeni zreti sonce v vodi, bomo dvignili na ta način pogled k Luči sami... Kot je gotovo bistveno za drevo, da ob svojem času rodi sadove, pa mu vendar dajejo tudi listi, ki se premikajo okoli vej, nekaj okrasja; tako je tudi za dušo prvestveni sad resnica sama, vendar se ne sme prezirati oblačilo svetne znanosti, podobno onim listom, ki dajejo sadu senco in ljubeč pogled. Zato trdijo, da se je tudi zelo odlični Mojzes, čigar ime je zaradi njegove modrosti med ljudstvi najslavnejše, vabil v vseh egiptovskih vedah, predno se je povzpел do premišljevanja Njega, ki je. Tako se tudi v poznejših časih omenja, da je bil modri Danijel poučevan v Babiloniji v kaldejski modrosti, nakar se je posvetil proučevanju svetih ved.“⁴⁴

Mi smo tudi sami v prvi okrožnici „Summi Pontificatus“, ki smo jo izdali, zapisali to-le: „Brezštevnilna raziskavanja, izvršena z največjim trudom in največjo prizadevnostjo po misijonarjih vseh časov, so si prizadevala olajšati globlje razumevanje in spoštovanje civilizacij različnih narodov in njihovih ustanov ter tako gojiti in razvijati njihove duhovne vrednote za lažjo in obilnejšo rast Kristusovega evangelija. Kar koli v običajih narodov ni nerazdružljivo povezano s prazno-

verjem in zmotami, bo vedno blagohotno preiskano in kolikor mogoče ohranjeno in pospeševano.⁴³

V govoru, ki smo ga imeli pred predstavniki papeških Misijonskih družb v letu 1944, smo pa med drugim dejali to-le: „Apostol je oznanjevalec evangelija in Kristusov glasnik. Služba, ki jo vrši, mu ne nalaga dolžnosti, da bi kako svojsko evropsko kulturo kot drevo v misijonske pokrajine presajal in širil, marveč da bolj pouči in nastroji one narode, ki se včasih ponašajo z zelo staro in visoko kulturo, da bodo pripravljeni in sposobni z radovoljnim in dejavnim duhom sprejeti krščanske navade in načela krščanskega življenja, ki so skladna z vsako zdravno in čisto kulturo in ji nudijo obilnejšo moč za varstvo človeškega dostojanstva in dosuge sreče. Domači katoličani so sicer najprej državljani velike božje družine in božjega Kraljestva,⁴⁴ vendar zato ne prenehajo biti tudi državljani svoje zemeljske domovine.⁴⁵“

43 pr. Tertulijan, Apologet., cap. XVII; ML. 1, 377 A.

44 Sv. Bazilij, Ad adolescentes, 2; MG, XXXI, 567 A.

45 A. A. S. 1939, str. 429. — 46 pr. Ef 2, 19. — 47 A. A. S. 1944, str. 210.

NAČELO AKOMODACIJE

Vsak ve, kako težko se je živeti v nove prilike. Mnogi tega nikdar ne dosežejo, veliko se jih pa v novih okoliščinah povsem spremeni. Slovenski kmet, ki bi hotel svoj gorenjski sadovnjak posaditi s figovimi in oranžnimi sadikami, bi kmalu uvidel, da bi zlahka ne uspevale. Koliko naporov, opazovanja, študija, poizkusov, predno bi se mu vsaj delno kaj posrečilo.

Vse težje je s presajanjem katoliške vere v človeška srca. Cerkev božja mora polagoma doseči s svojim evangeljskim naukom vse človeštvo: vse narode in rodove vseh ras po širni zemeljski obli. Misijonska naloga Cerkev ni spreobrniti določeno število poedincev, marveč vse človeštvo, odrešeno z Gospodovo smrtjo na križu, povezati v Bogu in medseboj v življenju in Resnici Kristusovi. Kristus mora postati po zasajanju, širjenju in utrjevanju svete Cerkev „vsem vse“ (1 Kor 9, 22).

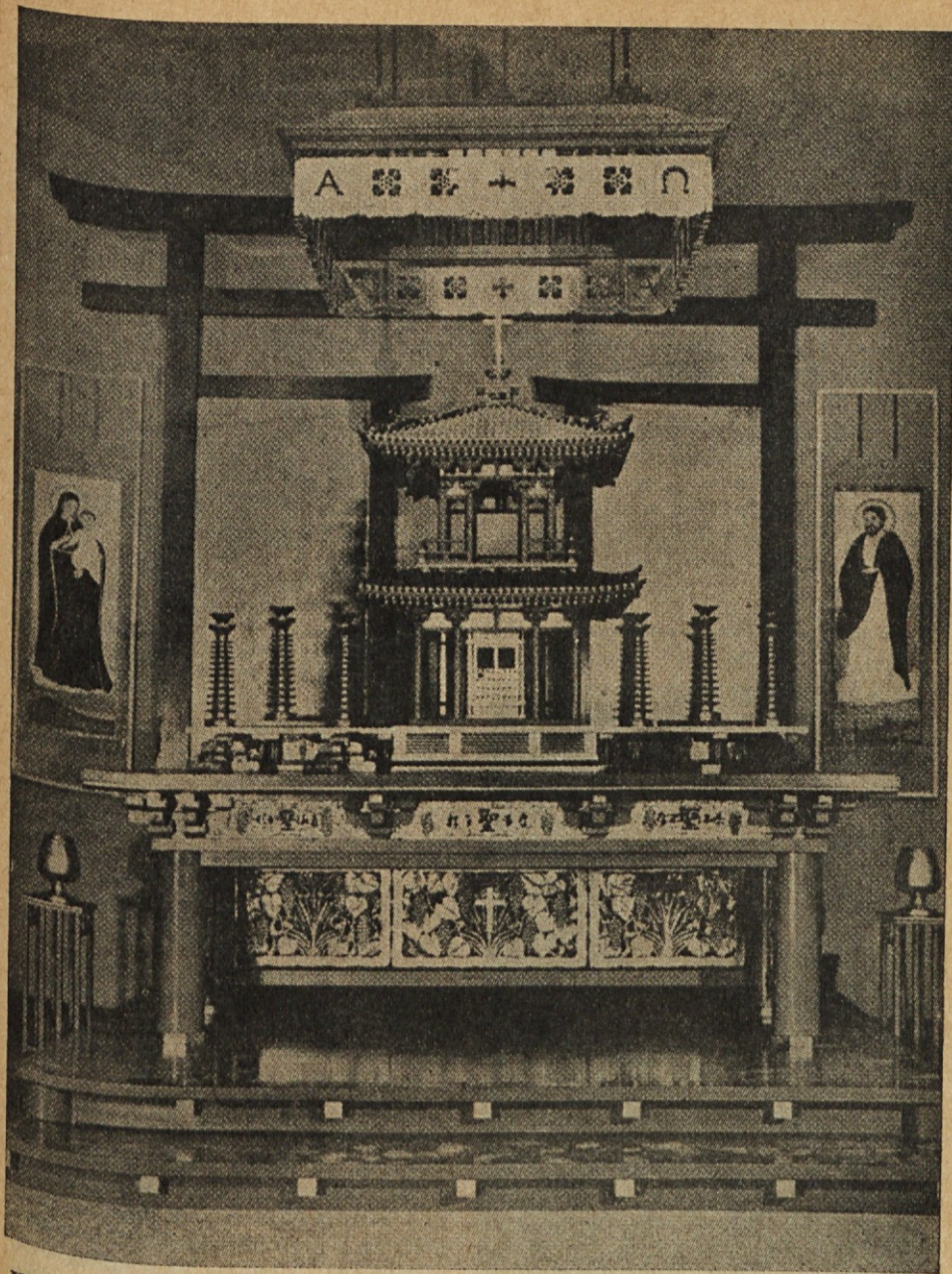
Brezdvoma bo ta idealni cilj misijonskih naporov Cerkev nekoč dosežen. Tedaj bo med vsemi ljudstvi razvito dušno pastirstvo že v rokah domače duhovščine, pa tudi domače cerkvene hierarhije, ki bo po rojstvu, mišljenju, čustvih in nagnjenjih lastnemu ljudstvu zelo blizu in bo ta živi stik z rojaki

iznašel najprimernejši način za osvoboditev njihovih duš.

A do tega je še daleč in pot, ki edina vodi do začetnega cilja, je misijonska dejavnost za pokristjanjenje sveta s pomočjo prilagojevanja ali akomodacije tujih misijonarjev, ki prihajajo misijonariti v večino dežel sveta. Lahko bi rekli v ves svet, ki jim je dostopen. Prilagojevanje je torej naklonjena dejavnost misijonarjeva med gotovim ljudstvom, modro asimiliranje ljudskih običajev, navad, tradicij in spajanje zunanjih oblik krščanskega življenja in bogočastja z njihovim kulturnim izročilom, kjer koli je to brez škode mogoče. Vse „naravno, pristno in nepokvarjeno“ je v tem vključeno. Cilj pa je pripraviti ljudstvu pot za sprejem krščanstva v čimbolj naravni obliki „doma zrasle vere“.

STARO KOT CERKEV

Že apostoli so uporabljali to načelo v sporu med Judi in prvimi spreobrnjenimi pogani, ko so jih obvezali izpolnjevanja judovske postave. Sv. Pavlu so zvesto sledili apologeti in cerkveni očetje. Dokaz imamo na primer že v izrazoslovju Cerkev. Le redke sede so ostale iz judovskega razra. Vsem znani izrazi grške in rim-

Kot je razvidno ob primeru tega oltarja, postavljenega v kitajskem slogu, bo primerna naslonitev cerkvene liturgije na domačo umetnost lepoto hiše božje in bogoslužja samo neizmerno obogatila in popestrila

ske literature so bili takoj uporabljani in takratna filozofija je bila kot potegnjena v misijonsko osvajanje grško-rimskega sveta. Platon in Aristotel sta bila pritegnjena v službo križa in Kristusa.

Isto velja za poganške običaje in navade. Vzeti iz poganstva so bili pokristjanjeni in preneseni v krščansko liturgijo. Enako poganška umetnost. Očiščena je služila krščanstvu. Tako se je Cerkev nekako vrasla v kulturo rimskega cesarstva. Dobro je prevzela, zlo zavrgla, indiferentno pa pokristjanila.

V teku stoletij je Cerkev ostvarila svojo lastno kulturo ob razcvitu krščanskega življenja v rimskem imperiju. Vendar ob novih pokristjanjenjih ni pozabila na načelo prilagojevanja med tedanjimi barbarskimi narodi. Sv. Patrik,

sv. Avguštin, sv. Bonifacij to dokazujejo. Papež Gregorij Veliki je v svojih navodilih sv. Avguštinu podal Magno Carto misijonske akomodacije, prilagoditve.

Cerkev je sicer tolerirala stare navade vedoč, da bo s časom pozabljen njihov poganski pomen. Poganskih praks pa ni prevzela. Narodnih in rasnih značilnosti ni zatrla, marveč jih naravnost gojila. Rezultat pa je bila zapadna kultura, ki je — krščanska.

Ob pokristjanjevanju severne Evrope so prvi franšičkani in dominikanci pri svojem delu prilagoditev upoštevali. H koncu srednjega veka je bila Cerkev tipično zapadna religija. Ko pa je začela era evropske ekspanzivnosti in osvajanja, je bila akomodacija marsikje pozabljena.

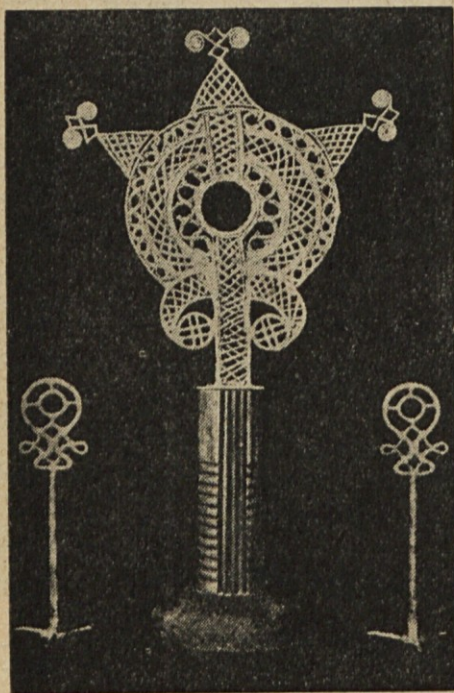
RAST V NOVI SVET

Začetki kolonizacije so misijonarjem olajšali odhod v tuje novoodkrite dežele. Nastala pa je škoda zaradi nepačnega pojmovanja, da je vse izven evropsko slabo: kultura, civilizacija, verstva itd. Osvojevalci so zatirali vse poganške vere, pa tudi kulturna izročila teh ljudstev. Učinek je bil, da so želeli, naj bi postal pogan „zapadnjak“ pred vstopom v Cerkev. Vendar je v latinski Ameriki in na Filipinih še bilo precej akomodacije uporabljene.

Misijonar Matej Ricci in Robert de Nobili sta prva eksponenta prilagojevanja na Daljnem vzhodu; prvi na Kitajskem, drugi v Indiji (KM 1952/53, „Samotno bije ura nekje“).

Številni novi dekreti, ki jih je v letih 1935—1940 zapovrstjo izdala Kongregacija za širjenje vere v Rimu, dopuščajo sedaj gotove oprede in kulte, ki so v zvezi s čaščenjem Konfucija, prednikov in s pred leti ukinjenim državnim sintoizmom. S tem je odstranjena težava večih stoletij in predmet dolgotrajnih razprav. O tem bomo o priliki posebej razpravljali.

Monštranca, narejena po vzorcih domače umetnosti

Svetoletna razstava domače umetnosti v misijonih, ki je bila v letu 1950 v Rimu, je hotela prikazati prizadevanja cerkvenih krogov v uporabi domače umetnosti v cerkveni liturgiji, slikarstvu in stavbarstvu. Ta slika kaže visoke udeležence pri otvoritvi razstave; spredaj na desni strani je najprej sedanji kardinal Celso Costantini, pobudnik razstave, poleg njega pa predsednik italijanske vlade De Gasperi

PRILAGOJEVANJE KULTURNIM TRADICIJAM

Misijska akomodacija ima dogmatično podlago. Krščanstvo je božje izročilo vsem ljudem. Naloga Cerkve pa je prevesti božjo besedo v številne jezike mnogih narodov in plemen. Misijski delavec je nosilec tega evangelija in je zato obvezan govoriti jezik naroda, med katerega je prišel Cerkev zasajat.

Misijska akcija je naobračanje odrešenja ne le na to, kar je slabega v naravi človekovi, marveč tudi na dobro in človeško v vseh ljudeh. To naobračanje se nanaša na razne kulture. In to je akomodacija. Krščanstvo objektivno obstoja v verskem izročilu, ki je nespre-

menljivo in neodvisno od rasnih, kulturnih, narodnih faktorjev. V obliki dogem se nam hrani v verskih resnicah: o presveti Trojici, stvarjenju, milosti, izvirnem grehu, odrešenju, Cerkvi in podobnih. Te so univerzalne vrednosti.

Subjektivno pa se krščanstvo v pobožnosti javlja na različne načine, ker vplivajo na to okolje, zgodovina in spreminjanje časov ter pogojev življenja. In ta zunanja oblika pobožnosti, ki se javlja v tem ali onem narodu, se kaj težko prenaša v drugo okolje, ker ni v njem navadno predpogojev za to. Tako je nujna akomodacija, če naj se vera v vsakem narodu zakorenini in postane del njegove narodne samobitnosti.

Katolicizem je po božji zamisli stalen in nespremenljiv glede vsebine, živ pa v svojem dinamičnem realizmu, stvarnosti, kar mu omogoča, da ga zamore sprejeti in izražati vsak človeški razum, vsaka rasa in kultura. Cerkev ni vezana na nobeno posebno kulturo.

Krščanstvo ni dopolnitev poganstva. Je pa dopolnitev iskanja Boga v poganški duši. Poganstvo vsebuje nekaj dobrega. Misijonar bo to plemenito gojil. Cerkev je tudi prevzela veliko obredov iz poganških ritualov. Ker je za vse dobe in vsako ljudstvo, ji vsaka doba ter ljudstvo prinaša svoje bogastvo, da ga očisti in dvigne, ponadnaravi.

Akomodacija ni stapljanje krščanstva z raznimi verstvi. Cerkev ni nikdar sprejela v svoj verski zaklad kako pogansko verovanje ali prakso. Včasih je potrpeča s kako prakso, ki je bila priložnostna. Če pa je prevzela oblikovno kak obred, mu je vdihnila takoj katoliško vsebino in smisel. Torej ne vsake vere nekaj, kot bi radi vsi, ki zmotno trdijo, da so „vse vere enako dobre“.

NUJNOST PRILAGOJEVANJA

Formalni cilj misijonske dejavnosti je reševanje posameznih duš z zasajanjem Cerkev v misijonskih področjih. Pri tem prizadevanju se mora Cerkev obračati na celotne narode. Nele posameznik, marveč narod, rod ima svoje mesto v božjem načrtu odreševanja človeštva. In v tem je razlog za prilagojevanje.

Kar je v katolicizmu bistvenega, ne dopušča nobene akomodacije. Kulturne oblike krščanstva to dopuščajo. So prvi predmet prilagojevanja. Akomodacija ne vsebuje izročitve vseh kulturnih pridobitev, ki jih je zapad v sodelovanju s Cerkvijo ustvaril. Akomodacija združuje zapad z vzhodom. In bo doprinesla k obogatitvi vseh narodov po krščanstvu in krščanstva po vseh narodih.

Kdor koli pozna današnji položaj v misijonskih deželah, ve, da ni rožnat. Če odmislimo Mau-Mau delovanje in borbo južne in severne Afrike za izrinjenje belokožcev iz dežele in se ozremo preko mohamedanskega azijskega bloka, ki je belim vedno bolj nenaklonjen in delovanje Cerkve močno ovira, najdemo na Daljnem Vzhodu polno nesoglasij, ki grozijo vsemu misijonskemu delu predvsem zaradi vprašanja starodavnih kultur in očetnih izročil. Kitajska, Japonska, Indija so glasen opomin k čim prožnejši akomodaciji v vseh stvareh, ki naravnost ne zadevajo nedotakljivost katoliškega verskega zaklada, izročila. Vedno pogostnejši so klici: „Tujci! Pojdite ven!“ Kako zaboli misijonarja, ko ponovno sliši, da je katolicizem, ki ga oznanja, „vera tujcev“. Saj je to najpogubnejša propaganda, ki prodor vere med domačimi ljudstvi silno hromi. Tako je gotovo danes dolžnost vsakega, ki želi v misijonskem svetu graditi Cerkev, da pusti doma vse interese svoje dežele in se da voditi le duhu Cerkev. Samo tako bo Cerkev sodobne težave z božjo pomočjo lahko premagala in počasi prodrla v vsa področja življenja misijonskih narodov, da jih polagoma pokristjani. Zaelila pa tudi rane, povzročene v času kolonizacije novoodkritih dežel.

MIŠLJENJE KONVERTITOV

Zanimivo je mišljenje novodobnih misijonskih konvertitov. Spreobrnjeni Kitajec dr. John Wu, eden najuglednejših katoliških laikov, o katerem trdijo, da je „totalni Kitajec in totalni katoličan“, je zapisal v svoji avtobiografiji „Beyond West and East“: „Zmota je zreti na kršanstvo kot na nekaj zapadnega. Zapad je lahko krščanski, a krščanstvo ni. Krščanstvo je nad Vzhodom in Zapadom, nad starim in novim. Je starejše od starega in novejše od novega. Meni je bolj naravno kot konfu-
ceizem, taoizem in budizem, v katerih

okolju sem bil rojen. Hvaležen sem jim, ker so me kot pedagogi vodili h Kristusu. Kristusu pa se imam zahvaliti za srečo, da sem se rodil rumen in bil vzgojen kot bel."

In dr. Paul Shih ob popisovanju svojega spreobrnjenja v knjigi „From Confucius to Christ“ med drugim trdi: „Odkar sem postal katoličan, sem spoznal, da nič iz kitajske tradicije zame ni izgubljenega; nasprotno sem iz starega ponesel v novo življenje nove zaklade. Res je pa, da bi mi bilo veliko težje spraviti v sklad Konfuceja s poganstvom kot s Kristusom. In po krščanstvu sem še jasneje spoznal Konfuceja. Zaradi posebnih okoliščin mojega življenja, v katerih so se povezovala tradicije Vzhoda in Zapada, sem spoznal da je resnica univerzalna, splošna.“

V predgovoru knjige pa znani Fulton Sheen, pomožni škof newyorški poudar-

ja: „Drugó zanimivo dejstvo, ki sledi iz tega življenjepisa, je da noben Orijentalce, ko je enkrat spreobrnjen, ne obrne hrbta svoji kulturi, marveč da skuša s hvaležnostjo do domače tradicije ponadnaravljati njene ustanove z na novo pridobljenimi darovi svete vere. Kot naroča kitajski pregovor: 'Kadar piješ vodo, misli s hvaležnostjo na njen izvir!'"

Literatura: Mons. Stanislaus Lokuang, De adaptione in Missionibus; „Euntes docete“ 1952, štev. 1-2, Rim; Missionary Accomodation, by Gustav Voss, S. J., Academia Studies, New York 1946; Alfons Vath, S. J., Das Bild der Weltkirche. Akkomodation und Europäismus im Wandel der Jahrhunderte und in der neuen Zeit“; Hannover, Giesel, 1932; Dr. John C. H. Wu, Beyond East and West; Sheed and Ward, New York, 1951; Dr. Paul K. T. Sih; ibid. New York, 1952.

NA POTI SPREOBURNJENJA H KRISTUSU

Dr. Janez C. H. Wu, ki je bil poslanik Kitajske pri Sv. stolici, je v francosščini izdal pred nekaj leti knjigo svoje poti v katoliško Cerkev pod naslovom: „Od konfuceizma do katolicizma“. V njej opisuje, kako je po dolgotrajnem in težavnem blodenju končno našel pot do pristanišča osrčujoče gotovosti v katoliški veri.

V noči, ko je bil rojen, je imela mati skrivnostne sanje: videla je častitljivega starca, ki je nosil na hrbtu belega konja majhno dete, ki ga je izročil neki gospe z besedami: „Tu je vaš sin.“

Sam je te sanje razložil tako-le: starca je Konfuce; bel konj je božja Previdnost oz. božja volja, ki hoče vse ljudi zveličati, in vabi k sebi ljudi vseh ras in podnebij; ta ga je vodila, nosila po potih, ki so vodila do resnice; gospa je katoliška Cerkev, dete pa je on sam.

V teh sanjah so izraženi vsi činitelji, ki so delovali pri njegovem spreobrnjenju: konfuceizem s svojo globoko moralno kulturo, božja Previdnost

s svojo milostjo, Cerkev s svojo veličastno privlačnostjo, in on sam, ki mu je Bog Stvarnik podelil obilne darove uma in plemenitega srca.

Konfuceizem je bil dejansko mnogim začetek poti, na katere koncu stoji Kristus. Tako je znani konvertit P. Ce-

lestin Lou napisal: „Tradicija konfu-
ceizma in milost božja sta me priprav-
ljala, da sem se vedno bolj približeval
krščanstvu in katoliški Cerkvi.“

Podobno je bilo z dr. Wu jem: „Za-
me, Kitajca, je velika prednost kršča-
nstva v tem, da družbi globoko mistiko
Lao-tzeja in notranji humanizem Kon-
fucejev.“

Poglejmo to podobnost malo bližje.

Stari učitelj Kitajske, Konfuce, je
resen, uravnovešen, globok. Po njegovem
nauku je nravnost najvažnejša, prva po-
teza človeškega bistva in daje osnovno
in glavno vrednost človekovim dejanjem
in delom. Posebno važnost polaga na sve-
tost sinovske ljubezni in na potrebo po-
polne harmonije, skladja, med nebom in
zemljo. Kitajska kultura je zgrajena na
teh osnovah in zdi se, da po njih nekako
od daleč kliče Kristusa, ki je posvetil
človeško ljubezen in spravil zemljo z
nebom prav v svoji osebi, kot božji in
zemski sin. Drugi učitelj Lao-tze razo-
deva teženje duše kvišku, bližje popolni
lepoti. Vsebuje tisti notranji nemir, ki
kakor „beli konj“ v diru nese in vleče
človeka v božje višine.

Dr. Wu je iskreno in globoko študiral
stare modrece svoje domovine. Pri Lao-
tzeju je bral: „Modri je dober z dobrimi
in dober s slabimi, ker krepost je dobra
sama v sebi.“ Učil ga je nesebične lju-
bezni: „Če bi se jaz branil stopiti v pe-
kel, da rešim eno dušo, kdo bo šel?“
Kakor da bi se nekje od daleč čuli od-
mevi pridige na gori!

Dr. Wu je hotel razširiti svoje zna-
nje in spoznanje. Študiral je tudi druge
nazore in tako naletel na krščanstvo.
Tako ga je zajelo, da ga je v Šanghaju
ameriški metodist Rant pridobil za svo-
jo sekto in krstil.

A ta protestantska sekta ga ni zado-
voljila. Ni mu dala trdnosti v prepriča-
nju, motili so ga dvomi in nesoglasja v
protestantizmu, in prišel je do roba ra-
cionalizma.

Učili so ga svobodnega razlaganja
sv. Pisma. To ga je dovedlo v težke
dvome. Ni doumel Kristusa, Boga-člove-

ka. „Moja vera,“ pravi, „se je gibala
med dvema nasprotji. Včasih se mi je
razodeval Jezus kot zgolj človek, saj
se je sam imenoval Sin človekov.
Torej ni bil Bog, marveč človek, čeprav
najpopolnejši med vsemi ljudmi. Drugič
sem ga motril kot le Boga in ne kot res-
ničnega človeka. Tako se mi je zdelo, da
je mogel po mili volji enkrat si nadeti
človeško obliko in jo spet odložiti. Po-
takem v svojem trpljenju ni resnično
trpel.“

Nejasnosti, dvomi, negotovosti. Sko-
raj bi bil padel z belega konja. Ni našel
rešitve v nauku o Bogu-človeku, ki o
njem pravi sv. Avgustin: „Kristus-Bog
je domovina, kamor romamo, Kristus-
človek je pot, po kateri romamo.“

A božja Previdnost ga je vodila.

Leta 1937 se mu je zbudila želja po-
znati velikega katoliškega pesnika Dan-
teja.

Dante je poznal, sam romar, različna
pota božja. Zato je mogel voditi romarje
k Bogu. Čeprav je ostro bičal pokvarje-
nost in napake v visokih cerkvenih do-
stojanstvenikih, vendar ga te niso motile,
da ne bi zvesto ohranil vso krščansko
resnico in jo cenil v svoji veličini in le-
poti. Ni bil, kakor jih je danes mnogo,
ki so zmožni odpasti od večne resnice,
samo ker so trčili na kakega neprijazno
godrnjajočega duhovnika ali na redovni-
ka z umazano kuto.

Pred dr. Wu-jevimi očmi se je разо-
devala lepota krščanstvo v Božji kome-
diji (La Divina Comedia). A obstal je
negotov, neodločen, v suhem jarku pro-
testantizma, dokler ni srečal sv. Tere-
zije od D. J.

Sam popisuje to srečanje:

„Prvič sem slišal ime Terezije iz
Lisijeja v hiši svojega dragega prija-
telja Juan Kia-Loang-a, ki je bil vnet
katoličan. V zimi leta 1937 sem bil pri
njih gost. Globok vtis je napravilo name,
kako so molili skupaj rožni venec. Opa-
zil sem tudi sliko male sv. Terezije in
vprašal, če jo Devica Marija. Odgovorili
so mi, da je to Cvetka Jezusova.“

— „Kdo je cvetka Jezusova?“ — sem vprašal.

„Kako?“ mi je dejal s presenečenim pogledom, „ne poznaš še sv. Terezije iz Lisijeja?“

Takoj mi je dal v roke knjigo z naslovom: Sveta Terezija od Deteta Jezusa, ki obsega njen kratek življenjepis in mnogo izvlečkov iz njenih misli.

Čutil sem, da mnogo teh misli izraža prav moje najgloblje prepričanje o krščanstvu. Rekel sem si: Če ta svetnica predstavlja katoliško vero, ne vem nobenega razloga, da ne bi postal katoličan.

In po načelih protestantizma sem imel pravico, da sem svobodno izbral tisto razlago evangelija, ki se mi zdi najbolj prava. In prav pojmovanje sv. Terezije se mi je pokazalo kot edino utemeljeno. Tako sem postal katoličan.

Ko sem to svojo odločitev sporočil prijatelju, je skoro padel v nezavest od veselja, kajti že 10 let je bil molil za mojo

spreobrnitev. Bog ga je uslišal prav v njegovem domu.“

Vkljub globoki in široki kulturi, ki jo je dr. Wu črpal iz starih kitajskih modrecev in iz velikih duhov modernega časa vseh narodov in jezikov, je njegova duša ostala preprosta in ponižna: pustila se je voditi od skromne karmeličanke v srce krščanstva. Dr. Wu se ji ni upiral.

Njegovo geslo po spreobrnjenju je geslo starega Lao tzeja: „Bodi potoček!“ To se pravi: biti potoček v svetu je, hoditi po poti kreposti, ne da bi se kdaj oddaljil od nje, in vedno znova se vračati nazaj k viru.

Po obljubi Odrešenikovi se bodo verniki spremenili v „studence žive vode“, ki bodo širili resnico, včelje, svežost in življenje. Vode sv. Duha vse prerodijo in poživijo: „Na podlagi osebnih izkušenj sem prišel do prepričanja, da je veselje nad življenjem tem večje, čim večja je naša zveza z Bogom.“

Molimo za kitajsko kat. mladino, da vztraja v Cerkvi kljub rdečemu preganjanju

USTANOVITELJ „UNIO CLERI“ JE UMRL

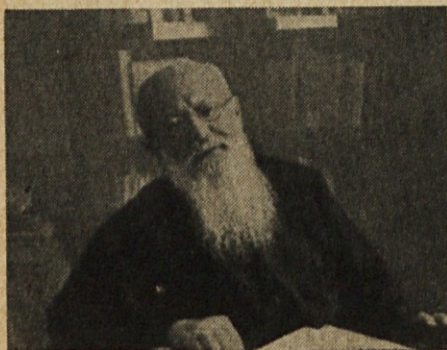
Patra Pavla Manne ni več. „Umrli je, ne da bi mogel doumeti, zakaj se nekateri katoliški duhovniki ne zanimajo za misijonsko delovanje.“

Pokojni je bil velik borec. Vse življenje si je želel dela na terenu, a ga je božja roka pripeljala preko boleznih nazaj v domovino in mu izročila težko nalogo: buditi misijonsko idejo med duhovniki. Z ustanovitvijo „Misijonske zveze za duhovnike“ si je pridobil eno najzaslužnejših mest za misijone. Poleg Pavla Marije Jaricot in drugih ustanoviteljev velikih združenj za pomoč misijonom, bodo od sedaj naprej vse knjige, vse revije prinesle tudi njegovo ime.

Manna si je želel neopažene smrti. „Rad bi umrl, kot umirajo misijonarji. Ne bi rad vznemirjal nikogar.“ Smrti sta prisostvovala samo nečak in redovni sobrat.

Tako je umrl popolnoma neopaženo in nepričakovano človek, ki je ves gorel za poganski svet, ki ga je božja previdnost izbrala za odgovornejšo službo v Cerkvi, ki je s svojim originalnim značajem oblikoval skozi pol stoletja misijonsko miselnost.

P. Pavel Manna malo pred smrtjo, ustanovitelj „Duhovniške misijonske zveze“, katere člani so tudi skoraj vsi slovenski duhovniki

V MISIJONIH

Rodil se je pred 80 leti v Neaplju. Morje mu je prinašalo obilo razvedrila in veselja. Misijonstvo je bilo njegov cilj. Kot desetletni mladenič je začel zbirati, čudno naključje!, naslove vseh misijonskih redov in njihovih predstojnikov. Z 19 leti se je odločil za „Milansko misijonsko družbo“ (Missioni Estere di Milano). Družina je sicer nasprotovala, a brez uspeha. Leta 1894 je pel prvo sv. mašo in zvedel, da so ga predstojniki namenili za Birmanijo.

Age quod agis! Najprej si je ogledal teren in si pripravil načrt za svoje nadaljnje delo. Volje ni manjkalo. Prvi zaključek je bila popolna prilagoditev birmanskim razmeram in stvarni dokaz, da katoličanstvo ni nekaj tujega, ampak ga nosijo na nek način že v srcu. Bivšemu domačemu bogoslovcu in svojemu učitelju je zaupal svojo taktiliko: „Nočem pridigati po evropskem načinu, hočem govoriti ljudstvu v njegovem jeziku, spoznati njegove običaje, navade, si pridobiti njegov način mišljenja in uporabljati njihove domače zgleda.“ Umetniško žilico je znal izraziti v dobrobit Cerkve. Še danes hranijo slike, ki jih je naslikal mladi duhovnik.

Volja je bila močna, da, jeklena, a zdravje se je izneverilo. Zdravniki so nasvetovali predstojnikom, naj ga nemudoma odpokličejo v Italijo. Ves idealizem je splahnel. Predstojnikom piše: „Vse nade so splahnele, vsi lepi načrti so uničeni. Pred sabo zrem le „temno bodočnost“.“

„Faliran misijonar“ ni čutil, da mu je Bog odmeril še vse važnejšo službo.

BORBA V ZALEDJU

Po enoletnem oddihu v domači družini je že na delu. 1809 mu izročijo predstojniki uredništvo „Katoliških misijonov“ (Le Missioni cattoliche). Ču-

do! V kratkem času je vse prenovljeno. Članki so prežeti z nekim novim duhom. V njih govori misijonar, ki je bil na bojnem polju, videl položaj in ima skušnje. „Misijonarjevo srce, ki se ne zadovolji s samim branjem, ampak zre pred sabo strašno podrtijo brezštevilih duš, in to samo zaradi pomanjkanja delavcev in sredstev, je podobno vulkanu, napolnjenemu z bolestjo in žalostjo.“ — Prenovljena revija mora iziti vsak teden, število naročnikov raste iz dneva v dan. Berilo širi obzorje in kaže neko drugo stvarnost. Manj romantičnih bajk, več realnosti in praktičnega življenja. Nekateri duhovniki se začno vznemirjati.

Čez nekaj mesecev izide knjižica „Verniki za nevernike“, ki pokaže stvarni položaj. Prihodnji mesec naznani „novost“: „Operarii autem pauci“. Sledi koledar. Opazi, da je treba dati preprostemu ljudstvu bolj tehtno čtivo in ustanovi „Propaganda missionaria“. „Le eno je važno: gorečnost do misijonov mora postati življenjski del, občutena dolžnost vsakega katoličana.“ Samo sodelovanje vseh sinov Cerkve bo omogočilo spreobrnjenje poganstva.“

Za mladino ustanovi posebno revijo, ki ima veliko odgovornost. „Glavni razlog pomanjkanja delovnih moči in sredstev, ki ga občuti Cerkve v apostolatu med pogani, je pomanjkljivost širše misijonske izobrazbe pri mladini.“

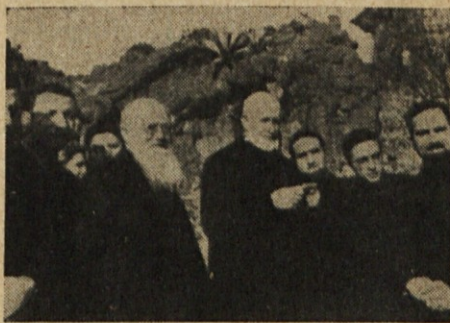
Odrasli verniki in mladina sta prav gotovo dva vira, ki jih je treba izrabiti. Za stalno pomoč misijonom je treba zagotoviti neprestano črpanje iz teh dveh virov. Kako? P. Manna je odgovoril pozitivno in si s tem zagotovil svojo neumrljivost. „Oh! Ob pogledu na žalostno stanje, v katerem mrtvijo številni narodi, zakopani v stvarno in duhovno bedo, bi rad kričal, močno kot grom, da bi me slišali vsi kristjani, v prvi vrsti vsi mladi bogoslovci: ‘Verne duše, glejte, koliko žita je še nepožete! Zakaj spite? Poglejte, koliko

S sobratom škofom Polli-jem, ki so ga izgnali kitajski komunisti, in v družbi z mladimi semenišniki

ubogih nevernikov moramo še rešiti!!“ Brez misijonske izobrazbe pri vernikih ne bo uspešnega dela v misijonih. Ne moremo izobraziti laikov, če duhovniki nimajo primerne misijonske izobrazbe. Cilj je tako velik, da zasluži posebno organizacijo. Ustanovi „Duhovniško misijonsko zvezo“, ki drži v roki „ključ vsega misijonskega vprašanja“. Njegov načrt je originalen in drzen. Na svoja stara leta je priznal, da je zmagal bitko po zasluženju dveh velikih ljubiteljev misijonov mons. Confortija in prefekta Propagande kardinala Van Rossuma. „Duhovniška misijonske zveza“ je njegovo podvzetje in zasluga. Propaganda

Ob 80 letnici — z vrhovnim predstojnikom njegove družbe p. Risa

jo je kmalu pritegnila pod svoje okrilje in jo praktično enači z drugimi papeškimi društvi v pomoč misijonov.

P. Manna je sejal na vse pretege. V teku svojega življenja je videl rasti že sadove. Njegova ustanova je sprožila vedno večje navdušenje in stvarno pomoč v prid misijonov, doma in po drugih deželah. „Duhovniška misijonska zveza“ je postala v kratkem času gibalna moč vsega misijonskega organizativnega aparata v zaledju.

POKOJNIKOV ZNAČAJ

Nekateri so ga imeli za „trd značaj“, drugim je ugaljal. Je bil trd značaj za površne, lahkomiselnne, sentimentalne ljudi, ki si pripisujejo sposobnosti in izvedenost v stvareh, ki jih v resnici ne razumejo. „Blag značaj“ je bil za ljudi, ki se niso ustavili na površju, temveč so prodrli v njegovo dušo, ki je plamtela za Boga. Mladina je gorela za njega, posebno ji je ugaljala njegova taktika. Nekaj presenetljivih vprašanj, ki so razgibala zanimanje, in na koncu jedrnata misel, majhna zanka, ki je ujela žrtev in jo zagotovila za Gospodov vinograd.

Po značaju je bil izredno praktičen in aktiven. Kamor koli ga je poslala božja previdnost, je v kratkem času dal

Na mrtvaškem odru, kjer molijo za pokoj njegovi duši mladi mis. kandidati

osebni pečat. V Birmaniji se je poprijel dela z vso resnostjo. Kot urednik „Katoliških misijonov“ je skoraj vse preuredil, v kratkem pomnožil naročnike, spremenil način; začel izdajati nove revije in še druge publikacije. Ko je postal vrhovni predstojnik svoje misijonske družbe, je nemudoma ustanovil lastno tiskarno, zgradil teološko bogoslovje za svoje kandidate. Stvari je gledal stvarno v oči. Izide nova misijonska enciklika. Vsi se radujejo nad napredki. Istočasno p. Manna opozori svoje bralce na veliko nevarnost iluzije: „(Sv. oče) je navajal, kar smo storili, a ni povedal, česar nismo napravili... 13 milijonov novih katoličanov v... 25 letih ni nič čudnega. Približno pol milijona na leto. Pomislite na Indijo, kjer narastejo pagani (brez umrlih) letno za pet milijonov. Nekatoličani narastejo letno za 20 milijonov. Kaj pomeni naš polmilijonček v primeri s temi številskami? Nič! Pomanjkanje sodelovanja (saj ga skoro ni!) katoličanov pri veliki nalogi Cerkve je vzrok žalostnega položaja.“

Je še prezgodaj, da bi sodili o njegovih duhovnih veličini. Kljub vsej svoji nadarjenosti, je prav rad poslušal nasvete drugih. Uspehi, s katerimi bi se bil lahko ponašal, niso bili njegovi. „Čim manj govorimo o naših stvareh, tem bolje bo.“ Nekaj tednov pred smrtjo ga je vprašal prijatelj o „Duhovniški misijonski zvezi“. Upal je, da bo povedal kakšno posebnost, ki bi bila zanimiva za zgodovino. Starost se res hitro razneži in začčenja obujati ju naška dejanja preteklega življenja. P. Manna je tudi tokrat zmagal. V nekaj besedah je potrdil svojo veličino: „Sem bil vedno prepričan, da dolguje „Duhovniška misijonska zveza“ svoj izreden napredek edino božjemu blagoslovu. Drugače ga ni mogoče razložiti. Čim bolj bodo izginili ljudje, tem obilnejši bodo sadovi.“

MAKSIMILIJAN JEZERNIK

Z MRTVE STRAŽE NA KITAJSKEM

Salezijanski misijonski brat **Rudolf Mrzel**, ki deluje na zadnji nekomunistični postojanki kitajske zemlje, v Macao, torej na nekšni mrtvi straži krščanskega sveta, prav pred vrati rdečega železnega zastora, nam je še lani pisal zanimivo pismo, ki ga zaradi neodložljivega drugega gradiva do zdaj nismo mogli objaviti.

Iz obširnega pisma podajamo naslednje:

KITAJSKA KROJAŠKA „ENCIKLOPEDIJA“

Pred šolskim letom 1951/52 so me predstojniki poslali sem v Macao v pomoč pri pripravi nekih krojaških strokovnih knjig v kitajščini. Prvi del te „enciklopedije krojaštva“ je zagledal luč sveta. To je prvo delo te vrste v kitajščini.

Macao in še dva otoka tvorijo del portugalskega imperija. Kraj je važen, ker se nahaja ob ustjih velike reke Čü-Kon. Oba ostala otoka — Taipa in Kobane skušajo danes z velikimi mostovi zvezati z glavnim otokom Macau.

ŠE SKROMNO MISIJONSKO DELO

Macau stoji na šestih gričih kot Lisboa. Po obsežnosti je še dokaj majhen kraj, četudi so z izsuševanjem ukradli že kar precej zemlje morju.

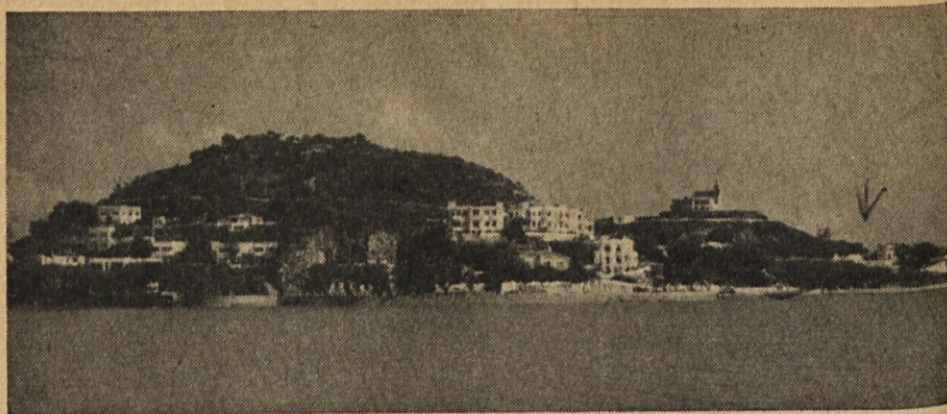
Mesto samo ima danes kakih 350.000 Kitajcev, od katerih je morda ena četrтина rdeča, druga nevtrarno-oprezna, ostala polovica pa goreče narodna. To narodno gorečnost še podžigajo cela naselja kitajskih beguncev, ki so iz no-tranjosti dežele v zadnjih letih bežali pred Mao tse-jevim paradižem. Nekitajcev je okrog 10.000; v večini so to Portugalci, vojaki Afrikanci, nekaj tujcev vseh mogočih narodnosti in srednje število misijonarjev. Portugalski misijonarji so bili do zadnjih časov kaj ma-

loštevilni; skrbeli so predvsem za svoje sonarodnjake. Tako se je zgodilo, da so imeli večino cerkva v Macau Portugalci, Kitajci pa le eno samo cerkvico. V zadnjih 10 letih so zgradili nekaj šol, ki jih vodijo misijonarji. Seveda so tudi cerkve in kapele teh misijonskih postojank namenjene izključno za kitajsko mladino in Kitajce sploh. Število poklicnih misijonarjev je še danes več kot nezadostno. Morda Portugalci niso pravem času razumeli vse globine misijonskega dela. Vzdržujejo sicer semenišče za domačo duhovščino, a duhovniki, ki iz tega semenišča pridejo, še zdaleka ne zadoste kričečim potrebam misijonske akcije. Posebno občutno je pomanjkanje misijonarjev na otokih, kjer so prebivalci skoro še vsi pogani.

Salezijanci imamo v Macau tri postojanke — šole in eno na Coloane, kjer je kmetijska šola. Notranjih gojencev je kakih 320. V semenišču imamo kakih 50 mladeničev; oddelek „Dobrega tiska“ zaposli tudi kakih 50 delavcev; na naši gimnaziji študira 1.500 študentov; v sirotišnici oskrbujemo 120 duš. Delo med kitajsko mladino je zelo lepo in uspehov polno, seveda moraš imeti pri tem predvsem precej dobre živce in pa veliko mero kitajskega potrpljenja.

Za spoznanje evangelijskih resnic so Kitajci zelo dovzetni. Od naših gojencev, ki so ob sprejemu v zavod vsi pogani, se jih letno kakih 30 da krstiti.

Tu v Macau so Kitajci mnogo bolj odkriti do belih kot pa v Hong Kongu. Zakaj? Portugalci so se znali kaj dobro prilagoditi Kitajski in skoraj ga ne najdeš med njimi, ki bi ne znal težkega kitajskega jezika; seveda je le malo Kitajcev, ki govore portugalsko; prav nasprotno s Hong Kongom, kjer je kaj malo Angležev, ki govore Kitajsko, pa lepo število Kitajcev, ki kar dobro lo-mijo angleščino.

K slikama na pričujočih dveh straneh: Tu se vidi eden izmed šestih gričev v Macau. Cerkev na desni je Penja, kjer je sedež škofa; razgled izpred nje je krasen. Salezijanska sirotišnica je nekaj sto metrov zadaj. Na griču levo je vidna ena izmed šestih mestnih utrdb. — Druga slika kaže Macao z „reko“; zemlja na levi onstran vode je otok Lapa, ki je v oblasti rdečih; na desni onstran „reke“ — morja je celina

ZAČETNE PRASKE MED RDEČIMI IN — ČRNIMI

Preden so komunisti postali naši sosede, so naši gojenci lahko zahajali na sprehode in izlete v notranjost dežele in na bližnje griče, ki so že v kitajski državi. Novi gospodarji pa, ne samo da so mejo kar zasekali, ampak so jo celo premaknili, kar je eden glavnih vzrokov nedavnih oboroženih spopadov s Portugalci. Obe nasprotni si straži sta bili ločeni po kakem 500 metrov širokem nevtralnem pasu. Rdeči pa so svoje stražne postojanke postavili prav pred vrata vojašnice črnih afriško-portugalskih vojakov: nova razdalja je znašala le kakih 20 metrov. Da imajo rdečkarji svoje muhe in da se z ničemer na svetu ne zadovoljé, ni nobena skrivnost več. Na vse mogoče načine so se lotevali črnih vojakov: zdaj z laskanjem, zdaj z grožnjami. A tile naši zamorci s puškami so v splošnem zelo resni in zaprti fantje. Izvečine so muslimani; med njimi jih je kar dosti, ki so prav naklonjeni krščanstvu. Radi obišejo naš lepi novi Don Boscov zavod v Mong Ha,

kjer sta tudi dva vojaška kaplana. Eden med njima, mlad Portugalec, je zelo goreč misijonar. Po njegovi zaslugi se je pred dobrim mesecem dalo tam krstiti kakih 100 zamorskih vojakov. Tudi vojak, ki mu je komunistična granata v zadnjem spopadu raztrgala nogo, je tik pred smrtjo prejel krst.

No, potem je prišlo kaj kmalu do praske same: naši črni vojaki, dobre duše, kot so, niso bili kaj preveč pozorni na straži. In tako se je namerilo, da je mejo kar na lepem prekoračila večja skupina rdečkarjev, ki so napadli portugalskega poveljnika straže in ga začeli vleči s seboj; a zdaj je slednjč le zagorela zamorska kri: črni so planili po rdečih in oficirja rešili. Komunisti so zbežali. Drugič spet je neki višji portugalski oficir, ki je bil prejšnje čase policijski komisar, čolnaril z dvema Angležema blizu obale. Nenadoma so jih napadli rdeči: Angleža sta srečno odnesla pete, Portugalec pa je romal s Kitajci v „rdeči paradiž“; ker so se ga še od prej „dobro“ spominjali kot policaja, so ga vtaknili v zapor, kjer je po nekaj tednih „skrivnostno“ umrl.

NEVAREN SPOPAD

S tistim glavnim incidentom, o katerem se je razpisalo svetovno časopisje, pa je bilo takole: črni vojak je utrjeval žične ovire na cesti pred vojašnico; komunisti so ga z one strani pozdravili s salvo iz strojnice... Vrnili so še bolj vojaki, ki so napadenemu hiteli v pomoč. Prasketanje in bobnenje ročnih granat je stvar še podkrepilo; Portugalci so se zavlekli v zaklonišče in glavno poveljstvo je brž vprašalo Lisbono, kaj storiti. Odgovorili so: „Na enako z enakim odgovarjajte!“ Rdeči so čedalje bolj pritiskali, ker so se zanašali tudi na rebeljon komunističnih petokolonašev v Macau samem. Ob prvem večjem spopadu je obležalo kakih 150 rdečih. Portugalci pa skoraj niso imeli izgub. Za nekaj ur se je vse pomirilo, a proti večeru so Kitajci spet užgali. Zdaj se je oglasilo tudi topništvo. Stvar je postajala resna. Rdeči so napadali vso dolgo noč, a zamorci niso popustili niti za ped; rdeči so imeli zaradi nenehnega izizivanja že itak „v želodcu“; in zdaj se jim je nudila prav lepa priložnost, da so se za vse staro oddolžili... In so

tako odlično odbili vse napade; še nekaj dni po tistem so plesali svoje afriške bojne plese v znak zmage in se kar naprej objemali od samega navdušenja in veselja za „sveto stvar“!

Napetost je potem trajala še več tednov in kitajsko časopisje, tudi naše v Macau, je Portugalce in Angleže obdelovalo z „vsiljivci in tatovi“, ki da jim je bila ta zemlja podarjena; ni pa njihova in naj jo zato čimprej prepuste spet pravim Kitajcem (Kitajci so po njihovo samo tisti na rdeči strani!). Potem pa je le prišlo po mnogih pogajanjih do sporazuma: Komunisti, ki so trdili, da so Portugalci izzvali spopade, so za svojih 150 mrtvih zahtevali 600 tisoč USA dolarjev odškodnine. Portugalci sami niso ne prej ne pozneje ničesar priznali in o kakšni odškodnini sploh slišati niso hoteli. A macauški veletrgovci so „zaradi ljubega miru“ plačali rdečim skoraj polovico tiste vsote... Pri dokončnem podpisu nove pogodbe sta obe strani slovesno „obžalovali neljube incidente“ in si zagotavljali mir in spoštovanje v bodočnosti!

NOVI INCIDENTI

Pa so kmalu nato komunisti, navkljub pogodbi, spet eno svojih že znanih zagodili!! Krog polnoči so s strojnicami napadli neko portugalsko ladjo, češ da se ni hotela ustaviti; poškodovali so jo toliko, da je morala prekiniti plovbo; Portugalci so spustili rešilne čolne, a teh so se brž poslužili tudi napadaleci in segli po ladji sami; prijeli so nekatere izmed moštva, češ da so „izdajalci“, drugi pa „gverilci“ (med moštvom je bilo veliko Kitajcev), in mornarjem bi kaj slaba predla, da niso prišle pomagat angleške vojne ladje in jo ubrale za bežečimi komunističnimi pirati do nekega bližnjega otoka, kjer se je potem vnelo kar prijetno obstreljevanje med ladijskimi in obrežnimi topovi.

Spodnja slika kaže pisca tega sestavka, salezijanskega brata Rafaela Mrzela, še ko je bil v Hong Kongu

KAJ RAZLIČNI PRAZNIKI

Komunisti imajo tu te dni svoje „praznike“. Postavili so po cestah številne slavoloke, razsvetlili ulice in hiše svojih pajdašev, zraven pa čez in čez izvesili rdeče zastave; tujec, ki sem pride, ima vtis, da je zašel v „rdeči paradiz“. Pa je na srečo vse v miru in redno poteklo.

Nekaj dni pozneje so Portugalci slavili svoj narodni praznik, ki je potekel v znamenju delovnega počitka in poje din... 10. oktobra bo pa kitajski narodni praznik „Leung Sap ri — Dvojni križ“. Upam, da bo tokrat poteklo vse v miru, ne kot lani, ko so naše kole sarje-tekmovalee komunisti s streli napadli.

Portugalcem zares ne kaže, da bi si bili kaj preveč v laseh z rdečimi, kajti Macau sam, s svojimi 350.000 prebivalci je že zaradi prehrane nujno na vezan na rdečo Kitajsko.

PRED 20 LETI JE UMRL KARL MLEKUŽ

Velika slika na naslednji strani kaže umrlega sal. misijonarja Mlekuža kot novomašnika skupaj s škofom posvetiteljem in ostalimi misijonarji v glavnem mestu indijske pokrajine Assam visoko na severu pod Himalajo. Umrl je na vernih duš dan 1. 1933. Naši fantje so bili z misijonarji ravno v cerkvi pri skupni sv. maši, ko tedanji apostolski prefekt, sedaj madraški nadškof mons. Ludvik Mathias SDB, nepričakovano stopi med nas in s solzami v očeh izjclja: „Danes ob pol 7 zjutraj nas je zapustil gospod Mlekuž. Naš dragi gospod Mlekuž je mrtev. Darujte vaše molitve in sv. obhajilo za njegov dušni mir!“ — Po teh besedah se je apostolski prefekt obrnil proti oltarju, pokleknil k obhajilni mizi, skril svoje obličje v dlani ter molil in jokal. Z njim so zajokali fantje, skoraj vsi bivši gojenci pokojnikov, zajokali kakor da bi izgubili starše. Malokateri misijonar je bil tako priljubljen kot g. Mlekuž.

Sveti Janez Bosko je bodril svoje salezijance: „Kadar bo kak salezijanec radi garanja za duše umrl, bo to pomenilo naši družbi veliko zmago in blagodejna rosa božjega blagoslova bo kar lila z neba na nas.“

„Po človeško rečeno,“ je tedaj zapisal mons. Mathias, „so naši ljubljeni asamski misijoni nepopisno težko prizadeti s smrtjo našega dragega Mlekuža. A tolaži nas trdno prepričanje, da je bil g. Mlekuž eden tistih redkih neutrudnih delavcev in misijonarjev, o katerih veljajo gornje Don Boskove besede. Resnično, „brevis cursu implevit tempora multa — v kratki dobi je izpolnil velik čas“. Veliko več pomeni deset ali še manj let temeljitega delovanja, kakor dolga leta nepomembnega životarjenja.“

Tako je bilo s kratkotrajnim življenjem našega velikega misijonarja Karla Mlekuža.

Rodil se je v Vinjeviku pri Gorici

20. januarja 1902. Še mlad je izgubil očeta in mater. A dokler jo je imel, je od matere prejemal globoko versko vzgojo, za kar ji je bil vedno hvaležen. Leta 1916 je prišel na Rakovnik v Ljubljano, kjer je po nekaj letih gimnazijskega študija vstopil leta 1921 v salezijanski noviciat in 29. avgusta 1922 naredil prve obljube. Pozneje je študiral v Turinu in 3. decembra 1925 je odpotoval proti Indiji. 23. decembra je bil že v svojem prvem misijonskem delokrogu, v Shillongu.

Začel je, kot večina mladih misijonarjev, poučevati v šoli salezijanskega sirotišča v Shillongu. Brž se je izkazal za dobrega, zrelega, učljivega delavca in pred vsem tudi moža železne volje. Močan in zdrav se je kar zarežal, če mu je kdo priporočil, naj malo bolj pazi na zdravje. A na drugi strani so mu vsi prerokovali, da bo vse tedanje misijonarje preživel, trden kot je bil. A nerazumljiva so pota božja: prav ta hrast je moral pred vsemi pasti...

8. novembra je bil posvečen v duhovnika in takoj nameščen kot vikar v Shillongu, kjer se je tako obnesel, da ga je hotel imeti predstojnik na važnejšem mestu: zaupal mu je vodstvo Cherrapunjee District, to je misijonskega okrožja, ki je merilo približno polovico Slovenije. Temu misijonu je poslej mladi Mlekuž posvetil vse svoje moči, žrtvoval svoje življenje.

Ko se je poslavljval od sobratov v Shillongu, jim je dejal: „S sobratom odhajava na delo brez počitka in brez mere; ne bova mirovala, dokler nama predstojniki ne porečejo: Dovolj!“ — Na neprestanih in dolgotrajnih misijonskih potovanjih po krajih, kamor še ni stopila noga Evropejca, je živel življenje napol divjih domačinov, med katere je prišel. Nikdar ni jemal s seboj posebne hrane, ampak se je hranil s tistim, kar je dobil v kolibah sredi asamskih gozdov. In če ga je kdo po-

baral, kaj želodec k temu pravi, mu je smehljaje odvrnil: „Odlično se počutim, nikdar se še nisem tako počutil kot sedaj...!“ Seveda s takim načinom življenja na svojih potovanjih si je prihranil mnogo časa, stroškov in ovir, zlasti v primerih kar celomesečnega potovanja po gozdnih naseljih. Vsi so se mu čudili, ko je prihajal nazaj vedno vesel in šaljiv in zdrav, med tem ko so drugi misijonarji prihajali do smrti izmučeni in pogosto mrzlični.

Sedež njegovega misijona, kjer je, kadar ni bil na potovanju, bival s so-bratom, ki mu je bil dan v pomoč, je bil Laitkynsew, naselje, ki se zdi kot orlovo gnezdo vrhu visoke gore. Od tu je mogoče uživati morda najlepši razgled v vsem Assamu. A od misijonarja ta postaja terja nadčloveške napore, če hoče v redu obiskovati številna naselja, okrog in okrog po gorah in dolinah raztresena. Misijonar si ne more pomagati z nobenim prometnim sredstvom; samo peš je mogoče doseči te kraje. Gospod

Med Khasijci, kot je ta, je deloval Mlekuž

Mlekuž je bil ves čas na nogah. Morda ni bilo tedna, da bi ga preživel v celoti na misijonu.

A ta naporna potovanja po nezdravih krajih so ga končno zdelala. Z nekega obhoda se je vrnil z vročino. A kljub temu je šel še isti večer na verski shod v od postaje precej oddaljen kraj. Ta poslednja njegova misijonska pot, ki je še vedno obdana z neko skrivnostjo — vsi Laitkynsewčani so uverjeni, da so ga na poti protestanti zastrupili — je bila zaključek njegovega misijonskega delovanja sploh.

Dasi na pol mrtev se je še sam privlekel domov. Naslednji dan, petek 27. oktobra 1933, je z 41⁹ vročine še zadnjikrat maševal. Maša je trajala pol-druugo uro. V soboto 28. oktobra se je počutil tako slabo, da se je odločil odpraviti se v Shillong. Iz Laitkynsewja so ga nosači prenesli 19 km daleč po gorskih stezah v kraj Cherrapunjee, a prišli so prepozno: zadnji avtobus je že odšel in cesta je bila že zaprta. Moral je prenočiti v neki koči z 42⁹ vročine... Končno je v nedeljo zjutraj prišel v hišo apostolskega prefekta v Shillongu. Takoj so poklicali zdravnike, ki pa niso ugotovili bolezni, le povedali so, da je bolnik v smrtni nevarnosti in da bo moral biti prepeljan v bolnišnico. Preden so ga imeli prepeljati tja, se je misijonar še hotel združiti s Stvarnikom v sveti popotnici. Vdan v božjo voljo se je prepustil zdravniku, a tri dni za tem je shillonski zvon že žalostno označil njegovo smrt.

Za 1900 letnico odrešenja se je namenil pokojni Mlekuž pokloniti Odrešeniku najvišje število khasijskih novokrščencev; nikdar si pa ni predstavljal, da jih bo mogel Odrešeniku osebno predstaviti in pokloniti, gledajoč Ga iz obličja v obličje...

Karel Mlekuž je umrl v cvetu let. Kot mlado, bogato obetajoče drevo je pal. Njegov duh pa še živi v srcih Khasijcev in misijonarjev-sokratov. 20 let je letos, kar je preminul, a se ga še vsi živo in veselo spominjajo. Zelo

je častil našega svetniškega škofa Barago in ga v veliki meri skušal posnemati, zlasti v poglobljenju v jezik domaćinov Khasi, v katerem je postal strokovnjak, kakor nihče. Pisal je veliko v tem jeziku in bil več let tudi urednik lista „Ka Jing Kristan“ („Katoliška družina“).

Pisec teh vrstic je bil letos v januarju in februarju na pettedenskem misijonskem potovanju po krajih, kjer je misijonar Mlekuž začel in zaključil svo-

je dragoceno misijonsko delovanje. Videl in čul sem, kako ga verni in ne manj poganski Khasijci cenijo. Lahko smo ponosni na tega našega rojaka — misijonarja. Prosimo združeno Gospoda žetve, naj pošlje iz naše srede še veliko tako močnih misijonskih osebnosti na svojo žetev! Prosite Ga tudi zame, ki sem že v Njegovi službi, da bi šel v misijonskem idealizmu po stopinjah pokojnega vzornega sobrata Karla Mlekuža! Nace Kustec, Shillong, Indija

CVETJE V OSRČJU AFRIKE

Znano je, da misijonsko prizadevanje sv. Cerkve že par desetletij sem najboljše uspeva v centralni Afriki, v Belgijskem Kongu in Ruandi-Urundi. V dokaz nekoliko števil iz najnovejših statistik:

Belgijski Kongo in Ruanda-Urundi sta razdeljeni v 34 cerkvenih pokrajin, to je 29 apostolskih vikariatov in 5 apostolskih prefektur. V vseh teh cerkvenih okrožjih delujeta 2002 misijonarja-duhovnika, od katerih je 1617 Belgijcev in 385 drugih narodnosti. Prišteti so k temu številu še kakih 349 duhovnikov

domačinov. V omenjenih cerkvenih okrožjih deluje dalje 701 misijonski brat, 540 Belgijcev in 161 iz drugih dežel ter še 361 bratov domačinov. Misijonskih sester je 1878; od teh je 336 nebelgijk in 675 zamork.

Katoličanov domačinov je trenutno 4.138.641, katehumenov pa 1.033.787. Porast zadnjega leta je posebno visok: 227.512 katoličanov več. V zadnjem letu je bilo posvečenih 23 novomašnikov domačinov, število redovnikov in redovnic iz domačih rodov je pa doseglo 93. V katoliških družinah je bilo krščenih 13.173 novorojenih otrok.

Mali semeniščniki pred semeniško kapelo v Kabgargi

Proti koncu 15. stoletja so se izkrcali prvi misijonarji na zapadni afriški obali, v sedanji Angoli. Bili so to Portugalci. Kralj Alfonz je začetkom naslednjega stoletja močno podprl prve misijonske podvige nosilcev katolicizma in celo dovolil svojemu sinu, da se pripravi na duhovništvo.

Leta 1546 je kralj Ivan III. Portugalski pozval prve člane mlade Jezusove družbe, da pridejo misijonariti v del njegove posesti. Prvi štirje jezuiti so tako zaorali misijonsko ledino na ozemlju sedanjega Belgijskega Konga.

Toda žal, ostalo je le pri sijajnih začetkih. Težke in skoraj nemogoče prometne zveze, nenaklonjenost zamorskih poglavarjev ter njih sovražni nastopi so naglo zaustavili pot božjim poslancem. Nezdravo podnebje te še nepoznane dežele jim je zavrato izpilo fizične sile. — V novejšem času so bili odkriti sledovi teh prvih poizkusov evangelizacije teh pokrajin: najdena so bila razpela in križi in pri nekaterih rodovih so se ohranile nekatere krščanske navade.

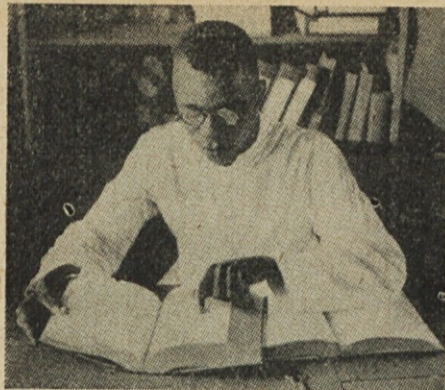
Nanovo so misijonarji poprijeli šele v 19. stoletju. Bili so to Očetje sv. Duha, ki so leta 1843 zastavili vzdolž centralne zapadne afriške obale. Leta 1865 so bili naprošeni, da se zavzamejo za zamorske rodove notranjosti, kamor še ni stopila misijonarjeva noga.

Toda do leta 1876 ni še bil ustanovljen noben misijon na ozemlju današnjega Belgijskega Konga. V juliju omenjenega leta je o. Carrie, kongregacije sv. Duha, dobil v last teren na obmorskem kraju Boma. Višina, na kateri je leta 1880 nastala prva misijonska postaja, je po tej dobila ime Grič sv. Duha. Nekaj let pozneje je Družba sklenila postaviti temelje novi postaji kakih 400 km v notranjosti, kjer se danes nahaja glavno mesto Leopoldville. O. Augouard, poznejši apostolski vikar, je po 27 dneh hoje dosegel ta kraj. Radi sovražnega nastopa domačinov je bil primoran opustiti namero ter se vrniti na izhodišče k obali. S poskusi, ki jih je

Apostolski delegat za Belgijski Kongo in Ruanda-Urundi mons. Sigismundi. — Spodaj domačin v starodavni bojni opreми. — Naslednja stran: črni bogoslovec; bela sestra s črnim otročičem v naročju

pozneje napravil drugje, je imel več sreče.

Beli očetje kardinala Lavigerie so pa prodrli v Kongo od vzhoda. Bilo je ustanovljenih več misijonov med leti 1880 in 1883. Leta 1886 so se beli očetje prvič izkrcali tudi na zahodu, z nalo go da prodrejo v notranjost dežele po reki Kongo navzgor. Na tej poti so zapluli v prvi veliki pritok Konga, v Kasai in na njega desnem bregu po stavili misijon Naše ljube Gospe v Bangana. Pozneje so šli še dalje proti jugovzhodu, a so se radi pomanjkanja

hrane morali vrniti na svoj izhodni misijon.

Sedaj je zaupanih belim očetom sedem apostolskih vikariatov na ozemlju Belgijskega Konga. Med temi je zadnji ustanovljen Nyondo (Ruanda), katere mu je sveta stolica postavila na čelo mons. Bigirumwami; ta je prvi zamorski duhovnik, ki je dosegel škofovsko čast.

Na ponovne prošnje je kralj Leopold II. dosegel, da je predstojništvo belgijske misijonske kongregacije iz Scheuta dovolilo leta 1888 odpotovati v Kongo, ki je med tem postal belgijska posest, prvim svojim misijonarjem. Bili so le štirje po številu, toda tej prvi skupini je kmalu sledila druga in naslednje. V dobrem desetletju, konec zadnjega desetletja, so bili po teh misijonarjih postavljeni temelji važnim misijonskim središčem, na katerih se danes trdno gradi Cerkev v Belg. Kongu.

Pritok misijonarjev je rastel od leta do leta, kajti mnoge redovne kongregacije, moške in ženske, so hotele pri spevati svoj delež pri spreobračanju in civilizaciji zamorcev domače kolonije. Papež Leon XIII. je naložil jezuitom, naj oskrbujejo eno misijonsko pokrajino. Belgijski jezuitje so tedaj imeli že svojo misijonsko pokrajino v Kalkuti, a so po nad 300 letnem presledku zopet leta 1893 pričeli z delom v Kongu. Pred koncem stoletja so se pojavili na tem misijonskem polju trapisti, norbertinci in člani kongregacije Duhovnikov presv. Srca.

Tem naštetim so v našem stoletju sledile še druge misijonske družine, tako da predstavlja danes sveto Cerkev 22 kongregacij misijonarjev duhovnikov, 6 kongregacij šolskih bratov in nad 50 ženskih misijonskih družb.

Da enotno poveže misijonsko delo v Belgijskem Kongu, je sv. stolica ustanovila že leta 1929 apostolsko delegaturo ter imenovala na to mesto kot prvega mons. Dellepiane. V marcu 1950 je nastopil to odgovorno mesto mons. F. Si-

Karel Kerševan CM.

Misijonarji nišejo

LEP RAZCVET FMM NA JAPONSKEM

Iz pisma s. Marije Maknise Luževič, Yokohama, Japonska, koncem decembra 1952.

Rada bi Vam kaj novega poročala iz misijonskega delovanja, pa kakih posebnih doživljajev nimam, ker sem vedno zaposlena v notranjosti samostana, v delavnici za ročna dela, pri novinkah.

Tukaj imamo namreč velik novicijat za domačinke Japonke. Število novink stalno narašča. Sedaj je 82 novink in postulantik, pa tudi že 16 domačih redovnic, poleg šestih tujih, od katerih je m. predstojnica iz Kanade, dve sestri sta Nemki, ena Francozinja, ena Poljakinja in jaz Slovenka.

Imamo tudi zavetišče za starke, ki jih je 153. Tu se nam nudi lepa prilika za misijonsko delo, ker vstopajo vedno nove starke po smrti drugih. Ker so novovstopivše po veliki večini še poganke, jih pred smrtjo lepo na krst pripravimo in krstimo, kakor hitro so dovolj poučene, če ne, pa ob smrtni uri.

Na vigilijo božičnega praznika smo imeli 9 krstov v naši kapeli: 7 odraslih in 2 otroke. Ob praznikih je bila kapela nabito polna. Vsako leto pride več ljudi.

VČERAJ KRALJ, DANES GUVERNER, JUTRI...

Mladi Bala Rama Varna, maharadža, veliki vladar Travankorja, na skrajnem jugozapadnem kotu Prednje Indije, je bil do proglasitve indijske neodvisnosti leta 1947 kralj v Travankorju. Po novi ustavi pa so vse oblike vladarskih oblasti v Indiji ukinjene in preidajo na osrednjo vlado v Delhiju. Bivši kralji imajo le to predpravo, da ostanejo dosmrtni guvernerji svojih pokrajin. Tudi Bala Rama Varna je postal le Raja-Pramukh

(guverner) travankorski. Najbrž so mu iz spoštovanja do njegovih slavnih prednikov, katerih rodovnik sega nazaj v deveto stoletje, izročili še upravo nad sosednjim Cochinnom.

Vsi njegovi predniki so bili naklonjeni krščanski veri, kakor ji je osebno naklonjen on sam. Izrazil je celo željo, da bi dobil na svoj dvor jezuite za vzgojitelje. Toda zaradi nasprotovanja nekega vplivnega člana vladarske rodovine in drugih tehtnih razlogov, ni vrhovni predstojnik reda prošnji ustregel.

Po nekem starem izročilu je sv. Frančišek Ksaverij rešil tedanjemu vladarju, kraljevsko krono s tem, da je s svojim

osebnim vplivom pregovoril tamilska plemena, ki so napadla Travankore, da so se umaknila nazaj na vzhod. Hvaležni kralj je ob tisti priliki naslovil nanj sledeče besede: „Moje ljudstvo me imenuje Velikega kralja, Tebe pa, dragi oče, imenujem Velikega očeta naše domovine!“ O tem dogodku poroča sam sveti Frančišek svojemu vrhovnemu predstojniku sv. Ignaciju v letu 1551.

Mladi ex-kralj ni oženjen. Med kristjani gre glas, da je hotel vzeti za ženo indijsko katoliško dekle iz ugledne katoliške rodovine, pa so mu njegovi sorodniki to zvezo zabranili, zato se je odločil, da se sploh ne poroči. Z njim torej izumrje 1.100 letni rod vladarske rodovine Rama Varna. Včeraj kralj, danes guverner, jutri prah — tako, maharadža, mine slava tega sveta!...

O. Jože Cukale D. J.

NEVARNOST ZA MISIJONARJE ŠOLSTVO V BELGIJSKEM KONGU

Poroča nam misijonski brat Karel Kerševan CM, dne 25. januarja 1953, iz Belgijskega Konga v Afriki:

Naše sestre bodo tu skoraj začele z gradnjo dekliške šole; kajti misijonarjem se mudi iz dneva v dan bolj, ker žetev zori vedno bolj in naš nasprotnik je iz dneva v dan nevarnejši; saj skuša izrabiti sleherni priložnost, da bi nam uspehe pri naših akcijah preprečil. V zadnjih mesecih so nekateri vplivnejši tukajšnji krogi napeli vse sile, da bi misijonarje odstranili iz šol in bi sami prevzeli vso šolsko vzgojo mladine. Lani so v bližnjem mestu začeli izdajati poseben listič, ki si je nadel nadvse hvalježno nalogo: osrečiti naše črnce z laiciistično šolo... številka za številko po mili volji napada misijonarje. Pred nedavnim je, postavim, zapisal, da so misijonarji povsem nesposobni za vzgojo mladine, češ da ne poznajo življenja, še manj pa zahteve sodobnega časa; osmelil se je celo trditi, da so med misijonarji tudi mnogi nepismeni... V svoji najnovejši številki je ta list, ki izhaja v francoščini in se nazivlje „Gazette de l'Equateur — Ekvatorsko glasilo“, dne 15. ja-

nuarja 1953 svoj stalni članek v „časnik misijonarjem“ takole zaključil:

„Čč. gg. misijonarji so nepazljivi pri svojem delu, skoraj nebrižni, kaj malo izobraženi, nič kaj vneti v svojih prizadevanjih.

Težko razumemo, kako more vlada takšnim ljudem zaupati tvegano in težavno nalogo vzgajanja primitivnih domačinskih množic v Kongu. Prav nič ne razveseljuje, če ugotavljamo, da so uspehi takšne politike dokaj klavrnini.

Kdaj se bo razjasnilo?

Kaj nam veliki uspehi uradnih laičnih šol v Evropi res niso zadosten zgled, ki bi ga uspešno mogli tudi pri nas posnemati?

Kaj tedaj čakamo z laično vzgojo med domačini?...“

Sedaj so tu šolske počitnice, ki trajajo od božiča do drugega tedna v februarju, nakar se spet začne novo šolsko leto. Učna oblast zahteva v letu 220 učnih dni.

Na naši misij. postaji je bilo pred božičnimi prazniki krščenih 88 katehumenov; kakih 20 oseb je prejelo prvo obhajilo; sedem zakoncev se je krščansko poročilo. Te številke so sad enoletnega misijonskega prizadevanja na naši postaji. V gornjem številu krščenih so izključno šolski otroci: dve tretjini deklet in ena tretjina deklic. Starejši ljudje se kaj malo dajo krstiti: krst med njimi ni več „v modi“; prav redki so med nami, ki začitijo potrebo po njem. Odrasli so le preveč materialistično usmerjeni, saj takšna je tudi vsa civilizacija, ki jim jo prinašajo Evropeci: vse jih vodi samo v totransko življenje; edino pojemajoči vpliv misijonarjev še nekako zastavlja to žalostno padanje. A če bo prišlo tako daleč, da misijonarji ne bodo imeli več dostopa v šole, bo na predek Cerkve v Kongu silno prizadet, posebej če pomislimo na vneto delovanje protestantskih ločin, ki jasnost tako mešajo, da črnci prenekaterikrat ne znajo ločiti prave Kristusove Cerkve od zlaganih. Vse to pa vodi v vedno večjo brezbriznost.

KRALJICA MISIJONOV

„Ljudski glas — božji glas!“ pravi star pregovor. Resničnost tega pregovora se je še posebno izkazala ob največjem Marijinem prazniku — Velikem Šmarnu.

Verno ljudstvo je namreč že od nekdaj verovalo, da je Bog vzel Marijo takoj po njeni smrti z dušo in telesom v nebesa, čeprav tedaj to še ni bila verska resnica. Tega se je spominjalo vsako leto na praznik Vnebovzvetja — 15. avgusta. Sedanji sv. oče, Pij XII. pa je ta dosedanji verski nauk proglasil tudi za versko resnico. Tako vemo sedaj brez vsakega dvoma, da je bila Marija resnično vzeta v nebesa z dušo in telesom. Postala je Kraljica nebes in zemlje, Kraljica vsega človeškega rodu.

Biti kraljica ni lahko, kakor si morda misli kdo izmed vas. Dolžnost kraljice ni ta, da nosi zlato krono na glavi, pa lepe obleke na sebi. Prava kraljica mora skrbeti za vse svoje ljudstvo in za vsakega posebej. Lahko si mislite, da ji te skrbi dajejo veliko dela in opravkov.

Tudi Marija je prava Kraljica —

MLADI MISIJONAR

Kraljica nebes in zemlje, vseh narodov sveta in vsakega človeka na zemlji. Ona je tudi Mati nas vseh, mi pa smo njeni otroci. Zato pa so njene skrbi toliko večje.

Tisoče in tisoče prošenj se dan za dnem dviga v nebo in prosijo: „Marija, pomagaj!“

In Marija pomaga! Pomaga posebno tistim, ki so v nevarnosti, da se pogube. Saj si najbolj žele to, da bi vsi ljudje prišli v nebesa.

Posebno skrb ima za duše poganov, ki njenega Sina še ne poznajo. Tudi tem in posebno tem je Marija tudi Kraljica. Rada, kako rada bi šla sama med poganе in širila med njimi ljubezen do svojega Sina. Pa Bog je določil dru-

gače: „Ljudje naj se sami rešujejo med seboj!“

Zato pa odhaja tisoče in tisoče misijonarjev med poganе, da širijo med njimi Kristusovo kraljestvo. In Marija — Kraljica misijonov — jih pri tem delu podpira s svojimi prošnjami pri Bogu.

To je res: veliko je misijonarjev, ki rešujejo duše poganov. Pa — še vedno jih je premalo. Prav zato pa potrebujejo pomoči prav vseh katoličanov. Marija, Kraljica misijonov, želi, da tudi otroci pomagajo po svoje, kolikor morejo: z molitvami, dobrimi deli, s premagovanji. Ne bi tudi ti skušal ugoditi tej Marijini prošnji?

V OČE ČRNCEV

Dvoje moramo imeti pred očmi, kadar govorimo o „očetu Črncev“ — **IGNACIJU KNOBLEHARJU**: tisti lepi košček Slovenije, ki ji pravimo **DOLNJSKA**, pa tudi ogromni del Afrike, ki mu pravimo **Sudan**. Zakaj to dvoje? No, to bomo takoj videli.

IGNACIJ KNOBLEHAR je — tudi to moramo dobro vedeti — za Baragom največji slovenski misijonar. Kar je bil Baraga Indijancem Severne Amerike, to je bil Knoblehar Črncem v Sudanu. Doma pa je bil iz Škocjana pri Mokronogu. To je majhna vas na Dolenjskem.

V tistem času, ko je Baraga že misijonaril med Indijanci Severne Amerike, je bil Knoblehar še dijak v Novem mestu. Z velikim zanimanjem je prebiral misijonska poročila, ki jih je Baraga pošiljal v domovino.

Ko je Baraga prvič prišel iz svojih misijonskih dežel v domovino, je govoril

o misijonih tudi v Novem mestu. Ta govor je poslušal tudi mladi Knoblehar. Baragove besede so ga tako navdušile, da je tudi sam sklenil postati misijonar. Ta svoj sklep je tudi izvršil. Samo — božja previdnost ga je poklicala v čisto drug kraj, kakor Barago. Knoblehar je šel misijonarit v Sudan.

Kaj in kje je Sudan?

Sudan (po naše pomeni „dežela Črncev“) je pokrajina v Srednji Afriki. Razprostira se južno od puščave Sahare in sicer od Gvinejskega zaliva do Abesinije. Deli se v Zahodni ali Visoki Sudan, Srednji ali Nizki in Vzhodni ali Egiptovski Sudan.

Knobleharjeva misijonska dežela je bila Vzhodni — Egiptovski Sudan. Glavna reka je Nil, kar bi se po naše reklo „oče veletokov“. Nič čudnega, če je dobila reka to ime. Saj je najdaljša reka „starega sveta“.

V tej dežli je torej misijonaril Knoblehar; med divjimi zamorci, ki do tedaj še niso ničesar slišali o Kristusovem nauku.

Njegovo delo je bilo silno težko. Boriti se je moral proti divjaškim navadam zamorskih rodov; proti njihovemu nezaupanju napram „belim“ ljudem; zlasti pa proti nezdravemu podnebjju, ki vlada v tistih krajih.

Mnogo mladih misijonarjev je sledilo zgledu Knobleharja in šlo za njim v črni Sudan ustanavljat Kristusovo kraljestvo. Toda večina njih je podlegla strašni malariji, ali pa so se morali zaradi nezdravega podnebnja vrniti v Evropo. Knoblehar pa je vztrajal.

Z veliko ljubeznijo in potrpežljivostjo posebno pa še s svojim lepim zgledom je širil med zamorci luč Kristusove vere. Ustanavljal jim je šole, jih navajal k poljedelstvu in raznim obrtim — vse tako, kakor je delal Baraga med Indijanci in kakor delajo še dandanes vsi misijonarji.

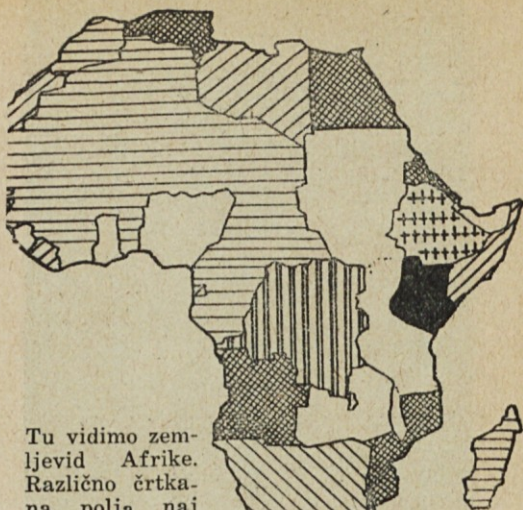
Pokrajina, kjer je Knoblehar misijonaril, je bila tedaj — razen za domačine — skoraj popolnoma nepoznana. Zato je Knoblehar na svojih misi-

Jonjskih potovanjih tudi raziskoval de-
želo, opisoval kraje in navade zamorcev
in tako je postal v svetu znan in sla-
ven tudi kot raziskovalec.

Nezdravo podnebje pa se je sčasoma lotilo tudi Knobleharjevega zdravja. Moral je zapustiti ljubljeno Afriko. Namenil se je v domači kraj, kjer naj bi se zopet okreplil — da bi pozneje spet lahko odšel med drage zamorce. Saj je le tem posvetil vse svoje življenje.

Bog pa je odločil drugače. V Evropo je Knoblehar še prišel, v domači kraj ne več. Ko se je izkrcal v pristaniškem mestu Neaplju v Italiji, je še huje zbolel. Moral je v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl.

Knoblehar nam je dokaz, da imamo Slovenci — čeprav majhen narod — tudi velike misijonarje. Morda celo večje, kakor jih imajo mnogi drugi narodi. Postavlja nam pa tudi zelo pomembno vprašanje: Ali ne kliče Gospod žetve tudi danes marsikoga izmed nas v svojo žetev? Kaj pa, če morda kliče prav mene...?

Tu vidimo zemljevid Afrike. Različno črtkana polja naj nas ne motijo. Pozorni bodimo samo na gornjo polovico belega polja na desni. V tistih krajih je namreč Sudan in njega glavno mesto Kartum, kjer je deloval afriški misijonar, oče črncev, Ignacij Knoblehar

IZVOLJENO LJUDSTVO

Prvi, ki naj bi bili deležni Jezusovega odrešilnega dela, so bili Judje. Saj jih je Bog sam izbral izmed vseh narodov sveta za svoje ljudstvo, iz katerega je izšel Odrešenik. Pa so Judje v svoji ošabnosti in svojem napuhu zavrgli to prednost. Jezusa niso hoteli sprejeti za Odrešenika.

Hoteli so imeti mogočnega, svetnega vladarja, ki naj bi premagal njihove sovražnike in ustanovil judovsko kraljestvo na zemlji. Jezusa so pa pribili na križ, pri tem pa nespametno kričali: „Njegova kri naj pride nad nas in nad naše otroke!“

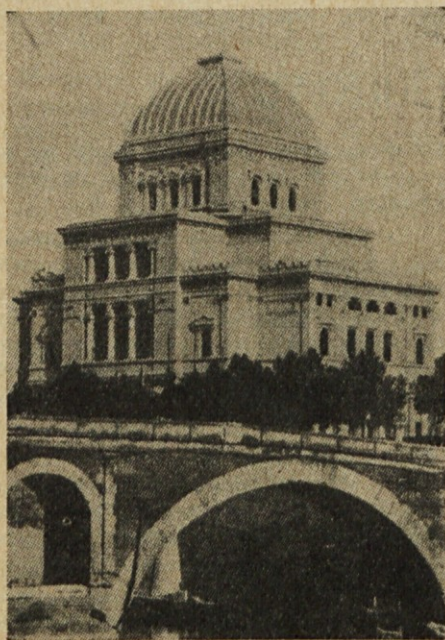
Strašno je božja pravičnost kaznovala judovski narod za njihov greh. Kmalu po Jezusovi smrti so Rimljani razdeljali njihovo kraljestvo in razru-

šili sveto mesto Jeruzalem. Judje pa so se razkropili po vsem svetu in živijo razkropljeni vse do današnjega dne.

Svojega ljudstva pa Bog ni popolnoma zavrgel. Zato so se Judje ohranili med tujimi narodi vse do dandanes in se bodo ohranili do konca sveta. Iz skrivnega razodetja sv. Janeza vemo celo, da se bo večina Judov tik pred koncem sveta spreobrnilo in priznalo Jezusa za božjega Odrešenika.

Vseh Judov je danes približno 17 milijonov. Med njimi so mnogi bogataši: lastniki tovarn, veletrgovin, bank, časopisnih in industrijskih podjetij in podobno.

Največ Judov je naseljenih v Združenih državah Severne Amerike. Tam jih je približno 4 do 5 milijonov. Ostali so

razkropljeni drugod po svetu. Pred nekaj leti se je okrog 1 milijon Judov vrnile v svojo prvotno domovino, Sveto deželo. Naredili so pa to precej „po domače“: tam naseljene Arabce so enostavno izgnali in si osvojili deželo. Ustanovili so si svojo državo, ki so ji dali ime Izrael. Glavno mesto nove države je Tel Aviv.

So Judje tudi pogani? Ne, saj verujejo v istega Boga Očeta, kakor verujemo mi. Sveto pismo stare zaveze je njim prav tako sveto, kakor je nam. Njih greh in zmota je v tem, da ne priznajo Jezusa Kristusa za obljubljenega Odrešenika. Zato tudi ne priznajo vsega tega, kar uči sveto pismo nove zaveze; ne priznajo sv. očeta, sv. Cerkve, zakramentov. Še vedno čakajo svojega „odrešenika“ — in ga bodo čakali do sodnega dne!

Ali se Judje tudi lahko izpreobrnejo?

Tudi! Saj Bog ni nikogar izključil iz svojega kraljestva.

Res se je že mnogo in celo 'odličnih in učenih Judov izpreobrnilo. Njih vera jih ni zadovoljila. Zato so neutrudno iskali RESNICO in jo tudi našli tam, kjer je: v Kristusovi Cerkvi.

Pri iskanju te resnice pa moremo Judom pomagati mi z molitvijo.

„Kaj? Naj tudi za Jude molimo?“ se boš nemara vprašal.

Tudi! Moramo se ravnati po zgledu sv. Cerkve, ki na sam veliki petek moli pri cerkvenem bogoslužju tako-le:

„Molimo za nezveste Jude, da bi naš Bog in Gospod odvzel kopreno z njih src, da bodo tudi oni spoznali Jezusa Kristusa, našega Gospoda!“

Tu zgoraj vidimo sliko velikega rabina (nekakega judovskega škofa) mesta Rima, ki se je pa pred nekaj leti spreobrnil. Čudno, kajne, da je celo v Svetem mestu nekaj Judov. Spodaj vidimo njih glavno molilnico-sinagogo, ki leži ob reki Tiberi, nedaleč od bazilike sv. Petra, ki je središče vesoljnega krščanstva.

MISIJONARJI V INDIJI

Ogledali smo si že nekdanj pravljico deželno Indijo-Koromandijo, ki pa danes ni prav nič več pravljica. Nismo pa še spoznali slovenskih misijonarjev, ki širijo v Indiji Kristusovo kraljestvo. In to je za nas, mlade misijonarje, bolj važno, kakor pa dežela sama. Zato je prav, da vzemo še to!

Menda še veste: v Indiji je reka Ganges, ki ji pravijo „sveta reka“. Njen spodnji tok teče po rodovitni ravnini, ki ji pravimo Bengalija. In prav tu, v Bengaliji, bomo začeli spoznavati slovenske misijonarje v Indiji. Zakaj prav tu? No, pač zato, ker je že 25 let, odkar so začeli odhajati iz naše domovine slovenski misijonarji, da ustanovijo tam poseben „Bengalski misijon“, za katerega bi skrbeli skupaj s Hrvati.

Najbolj poznan v tem misijonu je gotovo O. STANKO PODERŽAJ, ki deluje sedaj v KHARIJU. Prav zdaj dokončuje gradnjo cerkve v Khariju, ki je nekakšno središče bodočega slovenskega Bengalskega misijona. Zadnje čase je dobil v o. VIKTORJU SEDEJU odličnega pomočnika, kajti le-ta je bil že pred o. Poderžajem v Khariju župnik.

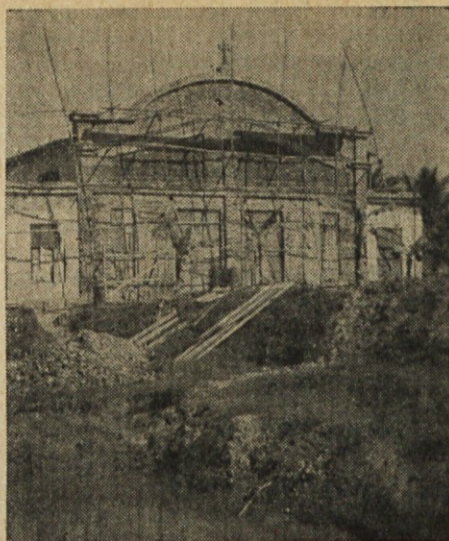
V KALKUTI, važnem pristanišču v Bengalskem zalivu, imajo jezuiti zavod sv. Franciška Ksaverija. V tem zavodu dela slovenski misijonar O. ALOJZIJ DEMŠAR, v drugem zavodu istega mesta pa še O. JOŽE CUKALE.

Važno mesto ima v sosednji škofiji RANCHI O. JANEZ EHRlich. Tam imajo jezuiti svojo misijonsko tiskarno, kjer je o. Ehrlich med voditelji iste.

V misijonski bolnišnici v MANDAREJU pa je njegova sestra DR. GABRIELA EHRlich kot mis. zdravnica.

Potem je pa še več misijonskih bratov-jezuitov:

Visoko gori pod Himalajo sta v velikem zavodu v DARJEELINGU brat FRANCE DROBNIC in brat JANEZ UDOVIC, v Kalkuti pa brat LEOPOLD VIDMAR in brat LUKAN.

Tu gori vidimo Poderžajevo cerkev v Khariju, ko jo še gradijo. Spodaj pa stojimo takorekoč pred „zvonikom“ te cerkve; pa še tu ne služi za cerkvene namene zvon, ampak gong; zvon je le za klicanje misijonarja

V južni Indiji je še brat IVAN GERMEK, ki opravlja svoje misijonsko poslanstvo v MANGALORE.

Mnogo pa je tudi salezijanskih misijonarjev v Indiji:

V TIRRUPATTURJU imajo salezijanci sirotišnico, katere ravnatelj je g. PAVEL BERNIK. Pri njegovem delu mu je do lani pomagal bogoslovec IGNACIJ KUSTEC, ki pa deluje sedaj v ASSAMU na severu Indije in je imel letos biti posvečen v mašnika.

V salezijanski industrijski šoli v MANDALAYU je mizarski mojster br. JOŽE KRAMAR, ki je že nad 15 let v Indiji.

Tudi br. LUDVIK ZABRET in br. IVAN KEŠPRET pa delujeta šele pet let v indijskih misijonih.

Poleg misijonarjev-duhovnikov delujejo na misijonskem polju v Indiji tudi redovnice. V MORAPAJU — Bengalija — je M. MAGDALENA KAJNČ. Njej je posebej poverjena skrb za bolnike, ki se vsak dan zatekajo v velikem številu po pomoč. Tudi S. ŠTEFANIJA URIH deluje v Bengalskem misijonu.

Nad 20 let je že v Indiji S. TEREZIJA MEDVEŠČEK. Sedaj se nahaja v Assamu, kjer je sirotišnica, notranja in zunanja šola ter „dispanzer“ (po naše bi rekli „postaja za prvo pomoč“). S tem človekoljubnim delom pripravljajo sestre Hčere Marije Pomočnice, h katerim spada tudi s. Medvešček, pot Kristusovemu nauku.

S. KONRADINA RESNIK ima svoj delokrog v BOMBAYU. Je že 22 let, odkar je zapustila domovino. Njena opravila v misijonih so kaj različna. Vsa pa imajo edini namen: Bogu v čast in v zveličanje duš!

Poleg teh delujeta v Indiji na jugu M. MARIJA FINK, na severu pa DR. MIRIJAM ZALAZNIK, ravnateljica učiteljskega.

Kajne: koliko naših misijonskih delavcev je v Indiji-Koromandiji! Zato se jih pa čestokrat spominjajmo v naših molitvah: da bi gospod Bog tudi po naših priprošnjah blagoslavljal njih delo!

V L A O T I N G

(Konec)

Temna noč je že bila, ko se otroka prebudita. Začudeno se ozirata okrog sebe: kraj jima je čisto neznan. Omnibus drvi med mestnimi hišami z bleščečimi okni in množica ljudi hiti mrzlično po cestah.

Na nekem oglu veli sprevednik otrokoma, naj izstopita. Pove jima, v katero smer naj kreneta, da bo prav.

Hitro se napotita Tomaž in Anica v določeno smer. Tu in tam vpraša Tomaž mimoidoče za zavod misijonskih sester. Končno dospeta do visokega zidu, v katerem je bila majhna lina. Nad mrežo, ki je bila pritrjena v linico, se je blestel križ in tako je Tomaž sodil, da sta dospela do misijonske postaje.

Otroka vstopita v poslopje in kmalu se znajdetaj v veliki, razsvetljeni sobi, kjer je bilo mnogo otrok. Sredi njih zagledata veliko gospo, obličeno v sivo obleko. Tomaž se napoti k njej, ji pove svojo zgodbo in ji izroči mamino pismo.

„Uboga otroka!“ je dejala gospa in ju prijala za roke.

„Malo čudno govori,“ si je mislil Tomaž, „jaz vendar nisem otrok!“ A ko si je bolj natančno ogledal gospo pri luči in zagledal njeno belo kožo in široki nos, se je še bolj začudil: kajpak. Tomaž ni še nikoli videl nobenega tujca. No, vsekakor je morala biti tujka zelo dobra. Prinesla je otrokoma tople juhe in naročila neki ženi, naj potem otroka umije in spravi k počitku.

Naslednji dnevi so bili za oba otroka čudovito lepi. Imela sta mnogo tovarišev, s katerimi sta se lahko igrala. V zavodu je bila tudi kapelica z lepimi kipi in svetlimi slikami. Videla sta tudi šolo, v kateri so se otroci Tomaževe starosti učili zelo zanimivih reči, ki so jih čez dan ponavljali.

Nekega dne pokliče dobra gospa otroka k sebi, prime Anico za roko in jima pove:

„Včeraj je bil duhovnik v vaši vasi pri vajini mami. Ravno kar se je vrnil in pravi, da je vajina mama odšla to jutro v nebesa. Povedal ji je, da sta se srečno vidva rešila in da sta sedaj pri nas. Mama je bila tega zelo vesela in nič ji ni bilo težko umreti.“

Tomaž se ni ganil in tudi besede ni spregovoril. Najrazličnejše misli so mu rojile po glavi in čutil se je žalostnega in veselega obenem. Anica pa je rekla:

„Mamica je šla v nebesa? No, lepo. Mamica ne bo v tistem lepem kraju nikdar več bolna.“

Tedaj je skočila v naročje dobri gospe, pokazala s prstkom njen nos in dejala: „Gospejin nos je zelo, zelo velik!“

Sestra se je smehljala. Njen nos v resnici ni bil velik. A ker imajo Kitajčki majhne, zelo majčkene noske — kakor kakšne gumbke — se ji je zdel nos tuje gospe zelo velik.

Sestra je zaujčkala Anico v naročju in ji zapela lepo kitajsko pesmico. Anica je pazljivo poslušala in ponavljala

konec vsake kitice. In ko sta tako končali pesem, sta se obe smejali.

Da, Anica je bila srečna, kot bi bila doma. Saj je dobila drugo mamo prav tedaj, ko je prava mamica šla v nebesa. Pa — Anica je bila premajhna, da bi to razumela.

Tomaž pa je razumel: mama mu je umrla! Pa so bile tudi z njim sestre dobre. Govorile so mu in ga tolažile, kadar se je čutil osamljenega in tujega. Še bolj ga je tolažil duhovnik-misijonar, s katerim sta postala kmalu dobra prijatelja.

Tako sta otroka srečno živela v misijonu v Lao-Tingu. In v letih, ki sta jih preživela tam, sta doživela marsikaj zanimivega.

POČASI, PA GOTOVO!

Urednik „Katoliških misijonov“ je strašno vesel. Ste mar radovedni, zakaj. No, takoj vam povem!

Nekaj časa je že, odkar je dobil pismo iz Trsta. (Prosim: iz Trsta, to je dosti daleč, kajne?) Pismo je prav lepo sestavljeno in še lepo napisano. Pa ni samo to tisto, kar je urednika razveselilo. Glavno je VSEBINA pisma. No, da vas ne bo radovednost raznesla, kar berite tisto pismo, ki je tu spodaj!

Castiti gospod misijonar!

Vsi smo slisali, da živite tam daleč v Afriki in trije otroci, ki o Bogu še mi ne vedo. Mi pa smo te dni prvič prejeli Jexusa v srce. Že lani smo zbirali znamke, zdaj pa še več mesecev molimo za poganške otroke. Obljubljamo, da bomo to opravljali tudi v bodoče. Tudi nekaj denarja smo že zbrali. Prosim Vas, da nas napišete v Dejanje sv. Detinstva, da bomo tudi mi delili ni duhovnih darov te družbe.

Pisrčno Vas pozdravljamo

Gulf Longa.

21. V. 1953.

Slede še tile podpisi: Semen Gabriela, Pahor Nadja, Bucik Marij, Volpi France, Hodnik Bruno, Volpi Rudko, Ščuka Boris, Zorzut Marija, Strgar Jurček, Piščanc Anica, Dietz Bojanka, Borigatec Jožko, Vrtovec Anica, Peterlin Marija.

Sedaj pa moramo napisati še nekaj česar v pismu ni: vse otroke, ki so v pismu podpisani, uči gospodična učiteljica JUSTINA URBANČIČ.

Ste pismo dobro prebrali? Prav je, da si tudi malo zapomnite, kar piše v njem. Tisti otroci MOLIJJO že več mesecev za poganške otroke. Obljubljajo, da bodo to opravljali tudi v BODOČE. Že lani so zbirali ZNAMKE, letos pa so že zbrali nekaj DENARJA — vse, kajpak, za misijone. Prosiyo tudi, da jih vpišejo v DRUŽBO SVETEGA DETINSTVA — DA BODO DELEŽNI DUHOVNIH DAROV TE DRUŽBE.

Vsi ti otroci so še mladi, saj so šele letos prejeli prvič sveta obhajilo. Pa vendar čisto dobro vedo, kaj je — recimo njihova dolžnost. Kajpak: največja zahvala gre gospodični učiteljici, ki jih tako lepo uči ljubezni do neumrjočih duš poganških otrok. Vemo, da ji bo gospod Bog obilno poplačal njen trud. Vemo pa še, da tudi tem navdušenim misijonarčkom ne bo ostal nič dolžan, ker tako pridno sledijo naukom in navodilom dobre učiteljice. Bog naj jih živi vse skupaj!

Je pa to pismo dokaz, da DSD raste. Počasi sicer, pa zato toliko bolj gotovo. Saj bo to pismo gotovo vzpodbudilo še marsikoga, ki bo sledil lepemu zgledu mladih slovenskih Tržačanov.

Navsezadnje — naše geslo bi moralo biti: KOLIKOR SLOVENSKIH OTROK, TOLIKO ČLANOV DRUŽBE SVETEGA DETINSTVA!

Člani te družbe, ki jo kratko označujemo z DSD, so lahko vsi otroci do 12 let. Vsak dan zmolijo za misijone Zdravo Marijo in vzdih: Sveta Devica Marija, prosi za nas in za uboge poganške otroke! Pa tudi prihranjeni denar radi darujejo za misijone.

HALO!!! HALO
 ČUSTE! GLEJTE!
 KAJ VSE ČRNI?
Tac in Tita
 V AFRIKI TAM
 DOŽIVITA

ŠTEVILNICA

17 8 5 8 16 — 2 19 16 2 17 — 4 8
 — 14 6 18 6 10 2 9 11 — 14 2 21 6 —
 8 21 6 — 17 8 10 — 12 16 19 3 13 10 11;
 — 18 11 14 8 16 6 10 8 — 18 14 11 20
 21 10 8, — 15 2 7 11 22 1 8 — 16 8
 5 13 10 11!

Ključ:

1 2 3 4 5 6 7 2 3 8 9 10 11 = del
 svete maše;
 12 13 12 11 14 15 11 16 17 = kraj
 na Dolenjskem;
 18 19 16 8 20 = v sredi je votel,
 okrog ga pa ni nič;
 21 6 22 11 = del obraza.

KOREJSKA REDOVNICA KRŠČUJE RDEČE PARTIZANE

Sestra Youn, skromna korejska redovnica, ki izvršuje dela krščanske ljubezni med komunističnimi partizani-ujetniki v nekem taborišču v Južni Koreji, je v zadnjih treh mesecih krstila čez 900 teh tavajočih duš. Sestra pripada nekemu samostanu benediktink, ki so ga v Mandžuriji še pred prvo vojno odprle švicarske redovnice in ki je bil namenjen za oskrbovanje korejskih izseljencev. 1947 so komunisti redovnice zaprli in jih potem pogнали čez mejo na jug. Zdajšnja tragedija na korejski zemlji jim nudi čudovito priložnost za aktivno izkazovanje krščanske dobrodelnosti; medtem ko so se druge sestre posvetile sirotam in beguncem, si je sestra Maura Youn nadela kaj nehvaležno breme spreobračanja zakrknjenih rdečkarjev. Premnogi partizani, ki sta jih zmogli dobrota in požrtvovalnost skromne sorojakinje, so prosili za pouk v katolištvu in slednjič za krst, zase in za vse svoje družine.

BELA OBLEKA NA KOREJI

Pred davnimi časi že so se Korejci oblačili v belo v znak žalovanja za umrlim vladarjem. Ker pa je narodna žalost za vladarjem trajala trideset let, je bila bela obleka na Koreji nekaj običajnega.

Leta 1910, v časih japonske zasedbe,

pa so Korejce začeli nagovarjati, naj se, četudi žalujejo, v temno oblačijo. Japonci so namreč trdili, da korejske žene potrošijo letno velikanske vsote denarja za pranje belih oblek. A uspeh tega nagovarjanja je bil ničen: Korejci so se izvečine začeli oblačiti po evropsko; prevladala pa je tudi pri tej novi noši — bela barva.

KARMELIČANKE V AFRISKI RUANDI

V lanskem decembru so ustanovili nov Karmel v Zaza, vzhodni predel Ruande (Belgijska Afrika). To je že tretja postojanka sosestra svete Male Terezije Deteta Jezusa v tem delu črnega kontinenta. Posebnost te najnovejše karmelske postojanke je prav gotovo v tem, da so štiri od petih redovnic pristne črne domačinke!

MISIJONSTVO NA JAPONSKEM

Katoliški apostolat v Deželi vzhajajočega Sonca izvršuje danes 973 duhovnikov (213 japonskih in 760 tujih), 268 misijonskih bratov (146 japonskih in 122 tujih) in 2.869 redovnic (1.951 japonskih in 918 tujih).

VERA JE NA KITAJSKEM SVOBODNA... TRDI MAO TCE

Komunistična kitajska vlada se v zadnjih časih posebno prizadeva, da bi svetu prikazala, kako v tej „nebeški republiki“ vsa verstva brez razlike uživajo popolno versko svobodo. Posebej so svojo „versko strpnost“ hoteli dokazati ob znanem mirovnem kongresu v lanskem novembru. Državno ravnanje za verstva je kar čez noč nakazalo številne podpore za obnovev budističnih pagod v Pekingu: vojaštvo, ki jih je do nedavna uporabljalo za vojašnice, se je moralo umakniti drugam in svoje mesto odstopiti spet boncem... Nekaj podobnega se je namerilo tudi katoličanom: Nadzornik za verstva, ki je obiskal neko katoliško svetišče, je ukazal, naj spet namestijo v njem križe, svete pobe in kipe, ki jih je bil malo prej odbor za reformirano cerkev ukazal odstraniti... Rdeča zvezda na cerkvenem pročelju je ugasnila... Prav tako so kar mimogrede izginili vsi komunistični

napiši in velike podobe Mao Tceja, ki se že precej dolgo omenjeno cerkev tako čudovito lepo krasili... Redovnikom in redovnicam so prav ljubeznivo nasvetovali, naj si spet nadenejo redovna oblačila, namesto dozdajšnjih kitajskih, kot je bil rdeči ukaz...

Tovariš nadzornik je dal tudi točna navodila, kako odgovarjati na vprašanja delegatov mirovnega kongresa, ki bi katoliško duhovščino utegnili obiskati:

„Če vas bodo kaj vprašali,“ jim je zabičal, „odgovarjajte edino v kitajščini, četudi razumete jezik svojega vpraševalca. Če bi kdo kaj podvomil o verski svobodi, zagovorite ga s stvarnimi primeri: dokažite mu, da vas nihče ne ovira pri skupni molitvi ali pri opravljanju svete maše. Če pa bi vas vpraševali kaj po semeniščnikih, recite jim, da so trenutno na počitnicah na deželi...“

„REFORMIRANA CERKEV“ NA KITAJSKEM PREPOVEDUJE KRŠČEVANJE...

Odbor za reformirano cerkev na Kitajskem je v svojih nedavnih odlokih prepovedal svojim članom udeležbo pri sveti maši med tednom „reformiranim“ duhovnikom pa je ukazal, da ne smejo več krščevati otrok. Namen te dvojne prepovedi je „povečanje verske svobode med ljudstvom“. Komunisti so namreč mnenja, da krst otroka pomeni, odvzeti mu svobodno izbiro: verovati ali ne verovati. S prepovedjo o udeležbi pri službi božji med tednom pa hočejo zagotoviti svobodo dela...

Novi kolektar reformirane cerkve je odstranil tudi vse praznike kitajskih ali drugih mučencev, kajti rdeči gledajo v obsodbah mučencev „prvo vstajenje kitajske politične zavesti in prvi odpor kitajskega ljudstva proti tujemu imperializmu...“

VERSKA STRPNOST V NOvem EGIPTU

Prvič v zgodovini Egipta je ob prazniku zadnjega Božiča državna radijska postaja prenašala verske obrede pravoslavnih koptov. Ob tej priložnosti je državni poglavar general Mohamed Nagib naslovil egipčanskim kristjanom posebno poslanico: zagotavlja jih, da v „modernem Egiptu ni razlike med kristjanom in mohamedancem“. Ta izredni

korak priljubljenega voditelja novega Egipta jasno dokazuje, kako mora duh skupnosti družiti za isti cilj, ki je blaginja naroda in države, vse njene prebivalce, ne gledé na njih versko pripadnost.

Ko je general Nagib obiskal patriarha grške pravoslavne cerkve, je izjavil, da je vera hrbtenica poštenemu značaju. Dodal je, da vlada nikdar ne bo izdala nobene odredbe, ki bi kakor koli žalila versko ali plemensko pripadnost Egipčanov.

PO SMRTI SE JE SPOVEDALA

Takole ravno povečerjal je misijonar, se naslonil na ograjo in odprl brevir. V tem pa je zunaj nekdo zakašljal, namesto trkanja, in povedal tako, da hoče govoriti z duhovnim očetom.

— Kaj želiš? — je misijonar pogledal k vratom.

Starikav zamorec se mu je nasmihal ob vходу.

— Oče, spoved...

Misijonar je segel po štolo in spoved se je začela.

— Oče, glej, žena mi je zjutraj umrla. Sporočiti ti nisem mogel, ker sem bil predaleč in pa prehitro jo je pobralo.

Pomolčal je za trenutek, potem pa v presekanih stavkih stresal pred misijonarja nekšne litanije — „rekla je, storila je, mislila je...“

Misijonar ga je prekinil:

— Pa kdo vendar je ta „rekla je, storila je“?...

— Moj Bog, oče, kaj ti nisem dejal? Moja žena.

— Tvoja žena? Pa saj si vendar dejal, da bi se rad spovedal? In dejal si tudi, da ti je žena že zjutraj umrla!

— Res, — je stari odločno pribil, — žena je umrla zjutraj; a preden je izdihnila, me je hotila: „Rafael, umrla bom! Duhovni oče je daleč; predaleč, da bi me še našel živo, če bi šel ponj. Joj, moji grehi! Kako me teže! Mučijo me in kesam se iz vsega srca in tako rada bi se spovedala, pa mi je zdaj nemogoče. Daj, stori mi to dobroto: ko bom umrla, ne pokoplji me; pojdi marveč v misijon, poišči očeta in povej mu vse moje grehe: to in ono, potem to in ono

in tisto, vse, vse, ne pozabi ničesar; razumeš? Ko mi bo oče podelil odvezo, bom odšla v nebesa; tam te bom čakala.“ Zato, vidiš oče, sem tekel na vso sapo, da bi ti izpovedal grehe moje Noemi. Daj ji odvezo sedaj, saj vem, da se je vsega hudega iz srca kesala...

VZHODNJAKI IN FILM

Film si je osvojil Evrope in Amerikance; pa je hkrati tudi naravnost pravljica privlačnost za Vzhodnjake. Tolikšna je moč filmskih predstav, da ljudje vzhodnih narodov potrosijo zanje velikanske vsote; in tako daleč gre ta stvar, da si mnogokrat zaradi filma pritrjujejo od ust! Na stolicah skromnih vaških kinogledališč, pa na udobnih naslanjačih bogatih dvoran v Tokio in Bombay prebijejo ljudje vseh mogočih slojev in razredov po ure in ure, do las in čez zaverovani v platno pred njimi. Kadar predvajajo kak velik film in posebno privlačen film, čakajo gledalci v dolgih vrstah pred blagajnami čez od prejšnjega večera, samo da bi jim ne ušla vstopnica...

Pradavne in silno priljubljene so med azijskimi narodi igre s sencami; ta predstava obstoji v tem, da na belo steno v ospredju mečejo velikanske sence posebnih likov, ki so jih izrezali iz lepenke, in ki predstavljajo ljudi in živali. Kako bi tedaj ne uživali pri filmu, ki je še posebno odlična igra s sencami, ki brezizrazni sence pridene še gibanje, podoba v vsej jasnosti in črno belo ali celo barvno lepoto?

Zato ni nič čudnega, če stoji Indija danes na drugem mestu v svetovni filmski proizvodnji: do 250 filmov posnamejo tam vsako leto. In prav tako ni nič čudnega, če na Japonskem posnamejo tedensko vsaj po ne film!

Zanimivo in hkrati vzpodbudno je tole dejstvo: zapadnjak si želi smešnih, burkastih ali čustvenih filmov; Vzhodnjaki pa hočejo, da jim film prikazuje njih npravne, verske in narodne vzore. To resnico bodo morali upoštevati predvsem tisti, ki se prizadevajo za kulturno zблиžanje z Vzhodom.

NADŠKOF IN MISIJONARJI — VOJNI ZLOČINCI

Po 18 mesecih zapora so iz Kitajske pognali frančiškanskega nadškofa Lucas Caporija, iz Taiyuan (Chan Si). Nadškofa in pet njegovih misijonarjev so komunisti prignali pred „ljudsko sodišče“ in jih tam fotografirali s tremi starimi puškami in pištolami v rokah, češ da so to orožje našli v misijonišču, a ta otročja kleveta navzočih niti najmanj ni ganila. Trikrat zapored so rdeči cerkvenega kneza in njegove duhovnike potisnili na kamion in jih vozili po mestu; zraven pa so po zvočnikih razglašali „vojne zločine“ teh katoliških misijonarjev; vsakemu obtožencu so na vrat obesili velik list s celimi litanijami njegovih zločinov. Pa so zaslepljenci s svojo burko dosegli prav nasprotno, kar so hoteli: pri kitajskem ljudstvu, tudi pri poganih, sta naklonjenost in ugled opljuvanih duhovnikov samo porasla: zgražali so se nad biriči in javno prosili misijonarje za blagoslov. Nadškof Capori je ob svojem prihodu v Hong Kong izjavil: „Kitajsko ljudstvo je z nami najlepše ravnalo; ne morem istega trditi o državnih oblasteh.“

AFRIŠKA MODA

Ravnanje pričeske je za zamorske žene poglavitna skrb. S svojimi lasmi ustvarjajo prava umetna čuda. Kdor jih bo pozorno od zadaj ogledoval, ga bodo prav gotovo presenetile pričeske v obliki vrčev, razpršujočih se žarkov, ali celo malih klobasic... Brez števila prepestrih in mnogokrat naravnost mikavnih oblik.

Zamorke se češejo ob sobotah zvečer, da se z novo pričesko pokažejo potem v nedeljo. Taisto puščajo nedotaknjeno ves naslednji teden. In v teh pričeskah moreš najti vso mogočo šaro: sponke, svinčnike, žlice in podobno.

Misijonska sestra, ki vsa ta zanimiva zamorska čuda popisuje, ob koncu dopisavlja: „Slednjič pa je takšna pričeska na moč koristna, posebno za nas misijonarke, ki zamorke uvajamo v skrivnosti gospodinjskih umetnosti. Kajti nenehno imajo pri roki vse, kar jim je za gospodinjstvo potrebno...“

Misijonsko zaledje

OB SMRTI DOBROTNICE MISIJONOV GDČ. FANI ROJČEVE

Slovenska Goriška je že od nekdaj znana kot ena tistih pokrajin slovenske dežele, ki je vedno kazala največ smisla za slovensko misijonsko akcijo. V zadnjem času je imel pri tem zaslugi pred vsem, prezgodaj umrli vodja misijonske akcije v goriški škofiji kanonik mons. dr. Mirko Brumat.

Ko sem bil pred šestimi leti v Gorici, kamor me je iz Rima povabil za misijonsko nedeljo dr. Brumat, mi je le-ta z nekim svetim ponosom predstavil največjo goriško misijonsko delavko, pred kratkim umrlo gdč. F. Rojčevu.

Stal sem pred veliko dušo, ki mi je bila tista dva, tri dni mojega bivanja v Gorici kakor živa pridiga s svojim izredno močnim zgledom pristno krščanske osebnosti: Globoko duhovna in molitvena, delavna kot čebelica, požrtvovalna brez mej, visoko sposobna in iznajdljiva, istočasno pa skromna in ponižna ter vedno ljubezniva in nasmejana. Njena misijonska vnema me je še posebno presenetila, ker tolike zlepa nisem srečal dotlej.

Šele ko sem spoznal te neizčrpne globine njene izredne osebnosti, sem mogel doumeti dvoje: da je že skoro osemdesetletna imela še vedno naravnost mladostni smisel in mladostno moč za delo v prid misijonom in pa da je v tistih težkih povojnih letih mogla narediti za misijone toliko in tako lepega.

Prav tedaj je dokončala cerkvenih oblačil kar za celo razstavo.

S svojimi sodelavkami je izdelala oziroma nakupila toliko paramentov in drugih potrebnih liturgičnih predmetov,

pa tudi obleke za otroke in podobnega, da je razstava vsega tega spominjala na najlepše in največje razstave potrebščin za misijone v raznih krajih Slovenije v času pred vojno.

Vse te stvari je namenila novoustanavljajočemu se slovenskemu Baragovemu misijonu na Kitajskem in poslednji od odišlih misijonarjev, br. Ciril Verdnik CM, ki je odpotoval z ladjo, je vse lepo vzel s seboj.

Toda nastal je nepričakovani zastoj v organiziranju samostojnega misijona in njega šest slovenskih misijonarjev-duhovnikov še ni bilo na svojih mestih, ko so za misijon darovani paramenti že pluli proti Kitajski. Ko pa so misijonarji došli na zaupane jim misijonske postaje, so jih, toliko bolje, našli že z vsemi potrebnimi paramenti opremljene, po za-slugi sobratov Amerikancev.

Tedaj pa je bil ravno znani čaotunski misijon v najlepšem razvoju, pa tudi v največji stiski za razne potrebščine. In njega voditelj mons. Kerec Jožef, ki je zvedel za dragoceni tovor liturgičnih oblačil, prihajajoč na Kitajsko, se je obrnil na vodstvo slovenskega Baragovega misijona s prošnjo, da te paramente za primerno odškodnino njemu odstopi.

Tako se je tudi zgodilo. Paramenti so šli namesto v Baragov misijon v Čaotung k mons. Kerecu, ta pa je Baragovemu misijonu izplačal 1000 dolarjev v kritje potnih stroškov enega od novih misijonarjev Baragovega misijona.

Tako je dar gdč. Fani Rojčeve obrodil še večji sad, kakor pa si je mogla predstavljati: Paramenti so služili slovenskemu misijonskemu škofu mo-n-s-

Kerecu, Baragov misijon pa je potom njih lahko poslal na Kitajsko enega duhovnika-misijonarja več.

Zdi se pa, da gdč. Fani Rojčeva za to ni vedela, dasi je bila o vsem pismeno obveščena. Morda se je pismo izgubilo. Kajti v sestavkih, ki so izšli o njej v slovenskem časopisju po njeni smrti, se povdarja, da so se dragoceni paramenti nekje na poti na Kitajsko z ladjo vred potopili... Kako je prišla ona in tisti, ki so to po njeni smrti zapisali, do tega podatka, je podpisanemu neumljivo.

Toda gdč. Fani Rojčevi je bila ta sicer neresnična vest, ki bi marsikoga drugega zagrenila za vsako nadaljnje misijonsko delo, le v pobudo za novi napor v pomoč misijonom, pred vsem njenemu ljubemu Baragovemu misijonu na Kitajskem. Gotovo je sicer vedela, da je začasno tudi ta misijon žrtev preganjanja kitajskih komunistov, saj sta obiskala Slovensko Primorsko, tudi Goriško, dva izmed izgnanih misijonarjev tega misijona, čč. gg. Kopač in Wolbang. A skupaj z nami vsemi je trdno upala, da se bodo nekoč, morda kmalu, povrnil časi, ko bo Cerkev na Kitajskem zopet vzcvetela, tisoči misijonarjev se povrnil, tudi slovenski misijonarji Baragovega misijona, in obnovili ter bohotno razvili rast Cerkve v tem največjem narodu sveta.

Zato se je brž vrgla na delo, da v letih življenja, ki jih je še upala od Boga, dovrši drugo liturgično opremo za Baragov misijon. Že nad osemdesetletna je izrabila vsak čas in kdo ve koliko svojih sredstev ter večinoma sama res še pred smrtjo izdelala celotno liturgično opremo za sveto mašo v vseh liturgičnih barvah.

O tem njenem novem misijonskem veledelu so pred nedavnim iz Gorice obvestili vodstvo slovenske misijonske akcije in Baragovega misijona. Silno prijetno nas je vse presenetila ta vest. A takoj je vstala misel: Kdo ve, kdaj bo mogoče te paramente poslati na Kitajsko, ko vse kaže, da bodo rdeči še lep

čas vladali v deželi. A koliko je slovenskih misijonskih delavcev v drugih deželah, ki bi jim že danes lahko lepo mašno opremo poslali in ki bi jim tako prav prišla...! Vodstvo Baragovega misijona je takoj pisalo v Gorico takšnemu misijonskemu vodstvu ter predlagalo, naj bi velika misijonska dobrotnica, upoštevajoč razmere, spremenila namen svojega daru in naklonila paramente letošnjemu skladu „3.000 dolarjev za Kladnikovo cerkev v Južni Afriki, Bernikovo sirotišče v Indiji in za vse slovenske misijonarje“; Slovenska misijonska zveza bi potem predlagala, katerim misijonarjem ali morda enemu samemu naj bi namesto denarnega deleža iz tega sklada iz Gorice poslali izdelane paramente.

Ne vemo, ali je ta predlog še dosegel gdč. Fani Rojčevo živo. Ravno ko se je podpisani pripravljali, da bi ji poslal pismo in se ji zahvalil za požrtvovalno delo ter še njej naravnost svetoval spremembo namena njenega daru, je prejel iz Gorice številko „Katoliškega glasu“ z dne 25. junija 1953, v kateri je (bila) napisana posmrtnica pokojni Fani Rojčevi.

Iz te posmrtnice in one, ki je izšla v „Ameriški domovini“, posnemamo za slovensko misijonsko zgodovino sledeče podatke o pokojni dobrotnici misijonov:

Fani Rojec je umrla v sredo 17. junija v Gorici. Dopolnila je 84 let, odkar se je rodila v Lovrenčkovi hiši v Žaloščah. Bila je 62 let članica tretjega reda v Gorici, 47 let Marijina družbenica, 9 let tudi prednica dekleške Marijine družbe v Gorici, nato pa do smrti njena častna prednica. Stanovala je zraven goriške stolnice, ki je bila njen drugi dom. Kot izborna vezilja cerkvenih paramentov je izvršila v svojih dolgih letih izredno veliko tega tudi za misijone. V času zadnje vojne je postala njena hiša pravo skladišče vsega mogočega blaga, ki so ga iz vse dežele zbirali za nesrečne begunce v Gonarsu in katerega je ona vsak teden osebno spravljala v celih zabojih v taborišče.

— Njen pogreb ni bil nikak žalni sprevod, ampak pravo zmagoslavje. Udeležilo se ga je osem duhovnikov, skoro vsa Marijina družba ter veliko število drugih pogrebcev.

Slovenska misijonska akcija na Goriškem je z njo izgubila v zadnjem času že drugo močno osebnost, po mons. Brumatu. A če ne bo mogla blaga pokojnica več v goriški stolnici moliti za misijone in ne več v svojem domku zraven stolnice prirejati razstav od nje izdelanih svetih oblačil za misijone, bo pa skupaj z mons. dr. Brumatom pri sami Kraljici misijonov in Njenem Sinu, gledajoč Ga iz obličja v obličje, prosila za slovenske misijonarje in celotno slovensko misijonsko akcijo tistega bla-

goslova, ki nam je vsem, misijonarjem na misijonskem polju in nam sodelavcem v zaledju, potreben, da pri misijonskem delu vztrajamo in v njem rastemo v misijonski narod, sledeč vzvišenim zgledom Barage in Knobleharja ter njunih sodelavcev, pa dr. Ehrlicha, dr. Brumata in Fani Rojčeve — teh vzornikov slov. mis. akcije v zaledju.

Pozivamo vse slovenske misijonarje in misijonarke po svetu, naj s svojimi verniki in katehumeni pomolijo za čim popolnejšo srečo pokojne njih dobrotnice Fani Rojčeve, vse misijonske delavce, v zaledju pa, naj se ob svetlem njenem zgledu in ob molitvi za pokoj njene duše dvigajo tudi sami v vedno višjo misijonsko rast. L. L. C. M.

PRVI SEZNAM DAROVALCEV V LETOŠNJI „SKLAD 3000 DOLARJEV ZA Kladnikovo cerkev v Južni Afriki, za Bernikovo sirotišče v Indiji in za vse slovenske misijonarje“

Do 20. julija 1953 je bila centrala Slovenske misijonske zveze obveščena o sledečih prispevkih v gornji sklad:

USA — v dolarjih: Viktorija Deslič 5; rev. Franc Gaber 1; Frank Starin 20; Mary Schuster 10; mr. Anton Grdina (v spomin † mrs. Frances Zaller) 10; mrs. Frank Tushar 8; mr. Matt. Tekavec (v spomin † mrs. Frances Zaller) 5; rev. Franc Gaber 1; Frank Starin 20; 1; Avgust Šuštaršič 1; Anna Levar 2; miss Jožefa Beričič za Kladnikovo cerkev 4; mrs. Stanislava Šega 2; miss Mildred Perušek 2; Margaret Smole 10; miss Malka Povirk 0.75; zbirka Jožefa Beričič in mrs. Caroline: N. N. 2; mrs. Cohil; mrs. Šetina; mrs. Gaspich; mrs. Catherine Suhadolec; mrs. Videtich; mrs. Ana Gregorich; mrs. Govednik; mrs. Clemencic; mrs. Pekol, vsak po .1 dolar; mrs. Anica Tushar 5; N. N. (za A. Majcena) 1; miss Jožefa Beričič za Kladnikovo cerkev 6; miss Jožefa Beričič 2; mr. Frank Hočevar; mrs. Svetich; mrs. Bregar; mr. John Petrich; mrs. John Kuzma; mrs. Carolina Gregory vsak po 1 dolar; mrs. Škul 0.50; mrs. Frank Tushar 10; mrs. Videtich 1; mrs. Planinšek 1; mr. Frank

Tushar: paket za sirote in žepna ura za s. Medvešček v Indiji. — Skupaj 127.25 dolarjev.

KANADA — v dolarjih: Peter Vipavec 2; Janez Marentič 6; N. N. Batawa 10; Izkupiček igre v Torontu „Tri modrosti starega Wanga“ 130. — Skupaj 148 dolarjev.

TRST — v italijanskih lirah: N. N. 1000; za dva krsta na ime Lojze in Franc, dar botre Uršič Cilke 600; krst 600; v zahvalo Baragi za uslišanje v boleznih č. g. Ivan Brezovšček 5.000. — Skupaj 7.200 lir.

GORICA — Marijina družba 70.000; goriški begunec B. A. (za Bernika in Kladnika) 2.000; Vuk Slavica (za Bernika in Kladnika) 1000; dr. Ivan Tul 6.300. — Skupaj 79.300 lir.

ARGENTINA — v argentinskih pesih: Rojaki v Mendoza po Misijonskem odseku 200; slovensko semenišče v Adroque 104; rojaki v Escobarju: Franciška Rode 50; Marija Rode 20; Valentin Vrečar 10; N. N. 30; N. N. 10; N. N. 20; rojaki iz Velikega Buenos Airesa: Rott Jože 5; Peter Krpan za krst na

ime Peter 15; Marija Krpan za krst na ime Marija 15; otroški srečolov na Ayacucho, San Martin, 15; rev. Klemenčič 20; g. Gomišček 10; rev. Klemenčič 10; družina Fink, Ciudadela, v počastitev spomina † mons. Odarja 50; N. N. za Bernika in Kladnika 100; Jelovčan 7; Reberšček Franc CM 20; N. N. Lujan 100 (za Marcela Kerševana); Ivan Likozar CM 20; Demšar Ciril CM 10; N. N. San Martin 100; N. N. 2; Cvetko Anastazija, Berazategui 5; N. N. 10; N. N. 5; Družina Cvetko 7; družina Oblak 3; sedem neimenovanih iz Ramos Mejia po 10 = 70; sledeči iz

Ramos Mejia: Hribar Ljudmila 2; Maček Ivan 2; Vidmar Rudolf 2; Lovše 2; Žakelj Jože 2; Lorgar Anton 2; Kavčič Štefan 2; Breznik Frida 2; Štrbenc Janko 2; Omahna Mihael 3; Malnar France 1; Rupnik Pavel 1; Zajec Maks 1; N. N. 2.50; Mastnak Marija in Anton 5; Bavdek 0.50; Malavašič Valentin 20; Malavašič Rafaela 6; N. N. 11.40; Vinko Žitnik 10; Bara Remec (za blagoslov materi v domovini) 200. — Skupaj 1.322.40.

Vsem darovalcem, zlasti zbiralcem: Tisočkrat hvala v imenu slovenskih misijonarjev!

K UPRIZORITVI H. GHEON: „TRI MODROSTI STAREGA WANGA“

Na binkošno nedeljo, 24. maja, je misijonski krožek v Toronto priredil s pomočjo dobrih igralcev v režiji priznanega režiserja Stankota Brunška igro „Tri modrosti starega Wanga“, katero je spisal na podlagi resničnih dogodkov iz boksarske vstaje na Kitaj-

skem leta 1900 francoski dramatik Henry Gheon.

Ker je igra težka, zlasti še za tiste, ki Kitajcev in kitajske miselnosti поблиže ne poznajo, je misijonar J. Kopač CM pred predstavo igre na kratko razložil, kaj Kitajcem pomeni družina, zla-

Skupina igralcev in sodelavcev igre „Tri modrosti starega Wanga“ v Torontu.

sti njeni predniki in potomci; kajti kitajske družine svoje prednike po božje časte. Posebej je naglasil, da so Kitajci pogani prepričani, da duše pobitih članov družine zahtevajo od tistih, ki so še pri življenju ostali, maščevanje nad ubijalcem. Tudi v Shakespearjevem Hamletu je izražena ista misel, ko duh umrlega kralja zahteva maščevanje od sina Hamleta nad zločincem, ki je kralja zastrupil in se nato poročil z ovdo-velo kraljico in tako prišel do kraljeve krone. Pri Kitajcih je pa ta misel zakoreninjena v njihovih navadah in verstvih. Zato pride še toliko bolj do izraza moč krščanske ideje, ko stari Wang končno odpusti zločincu Changfutangu, ki mu je požgal hišo in zverinsko pobil vso družino. Še več: postane mu celo krstni boter. Pa to ni le igra; se je res vse to na Kitajskem zgodilo po misijo-

narjevem posredovanju. Zato igra še bolj živo priča, kako važno je misijonsko poslanstvo Cerkve ne le za pogan-ske narode, ampak tudi za dosego miru in bratstva v sodobnem svetu, krvave-čem v bratomornih revolucijah.

Igralci so svoje vloge dobro rešili. K učinkovitosti igre je mnogo doprinesla tudi primerna scenerija, katero je oskr-bel v pristnem kitajskem slogu g. Janez Vižentin.

Igra bi pa zaslužila večji obisk. Sicer je prišlo okrog 200 rojakov, in bo či-stega dobička za misijonarje okrog 130 dolarjev, vendar je igra pokazala, kako važno je, da Slovenci vidijo tudi kaj resnega na odrih, sicer bodo kmalu po-vzoru Amerikancev in Kanadčanov nav-dušeni le za ples, piknike in kako vse-binsko plehko opereto. Torontovčan

MISIJONSKA PRIREDITEV V SAN JUSTO PRI BUENOS AIRESU

V Argentini je šest misijonskih odsekov med Slovenci, eden v Mendozi, drugi pa so sredi največjih naselbin rojakov v okolici Buenos Airesa. Ti odseki od časa do časa prirejajo misijonske pobožnosti in prireditve za slovenske ljude svojega okraja.

Tako je napravil tudi Misijonski odsek San Justo v nedeljo, 19. julija. V krasno prenovljeni prostorni župni cerkvi se je zbralo do 200 rojakov, ki so molili misijonsko molitveno uro pred Najsvetejšim pod vodstvom tamkajšnjega slovenskega dušnega pastirja g. Jankota Mernika SDB in ob asistenci domačega g. župnika in kaplana, kar je pomenilo izredno pozornost napram slovenskim vernikom.

Večina udeležencev molitvene ure se je po njej okrog 18.30 zbrala v novi farni dvorani za cerkvijo. Na oder, ki je bil okrašen z Baragovo podobo, je stopil g. Marjan Loboda kot tajnik tamkajšnjega misijonskega odseka in pozdravil vse navzoče, med njimi tudi predsednika Slovenske misijonske zveze

č. g. Ladislava Lenčka CM. Sledil je nagovor krajevnega pokrovitelja Misijonskega odseka č. g. Mernika, ki je na primeru enega sodobnih učencev znamenitega saharskega puščavnika Charla de Faucola pokazal, kaj je misijonar, in pozval navzoče, naj spremljajo misijonarjev, pred vsem slovenske, s srcem, z molitvijo in s pomočjo. Gg. Loboda in Rezelj Lojze sta v dveh nastopih, podobno radijskim poročilom, spremljana z glasbo, podajala pestra poročila iz misijonskega življenja na svetovnem misijonskem polju in v misijonskem zaledju, zlasti slovenskem. Svež način podajanja je ugajal in že itak zanimiva poročila zelo popestril. Vmes, kakor tudi za začetek in konec, je pa cerkveni pevski zbor San Justo zapel več verskih in umetnih slovenskih pesmi, na veliko veselje navzočih, ki tako radi poslušajo ubrano slovensko petje. Ne moremo dovolj pohvaliti tega sedelovanja krajevnega pevskega zbora pri tej prireditvi: zahtevalo je veliko žrtev in idealizma, pa je bilo tudi z lepim uspehom nagrajeno.

Kronist

BOGATA OBOGATITEV DRUŽINSKE ALI OSEBNE
KNJIŽNICE — PREKRASNO DARILO IN VEZILO

KRST PRI SAVICI

Bine Šulinov

IZDALI „KATOLIŠKI MISIJONI“ — DVOBARVEN TISK
LE 600 IZVODOV

Cena 10 pesov oziroma 1 dolar. — Naroča se pri upravi
„Katoliških misijonov“

BARAGA ⊕ NA ⊕ LTAR

SV. PAVEL, SV. FRANČIŠEK
KSAVERIJ — IN BARAGA

Ves katoliški svet občuduje apostola sv. Pavla in sv. Frančiška Ksaverija, dva največja misijonarja vseh časov.

Obsežnost in način dela obeh teh velikanov je bil tak in tako svojstven in uspehi tako ogromni, da jima ves svet daje prvo mesto v razširjanju kraljestva Kristusovega.

Ali pa smemo našega služabnika božjega Friderika Baraga primerjati s sv. Pavlom in sv. Frančiškom Ksaverijem?

Svet, tudi katoliški, bi danes to primerjavo smatral za predrzno, ker našega Baraga ne pozna. Če bi ga poznal in ko ga bo poznal, mu bo gotovo priznal mesto med največjimi katoliškimi misijonarji vseh časov.

Na sv. Pavlu in sv. Frančišku Ksaveriju občudujemo predvsem troje:

Bila sta veliki osebnosti. Imela sta bister duh, nenavadno inteligenco, široko obzorje, ljubezen do Boga, apostolsko vneto in ljubezen do bližnjega. Bila sta moža dela in molitve in sta trpljenje zaradi Boga vdano prenašala. Za oba je značilno še to, da sta kot zrela moža postala vojščaka Kristusova.

Druga posebnost, ki jo občudujemo na sv. Pavlu in sv. Frančišku, je obsežnost dela in posebnost metode apostolata. Zati se hoteli vsi svet ne za sebe, kot Džingiskan ali Napoleon, marveč za Kristusa.

Sv. Pavel je obhodil skoraj ves tedaj znani svet ter prodiral v neznane kraje. Začel je iz nič, pa je ustvaril ogromno. Ni samo spreobračal posameznikov,

temveč je tudi organiziral Cerkev. Ustanovil je cerkvene občine, vzgojil duhovnike, postavljajl škofo, pisal pisma. Zasejal je seme Cerkve v vsem tedaj znanim svetu na tako čudovit način, da je njegovo organizacijsko delo za nas, majhne zemljane, dandanes naravnost nepojmljivo.

Podoben mož je bil sv. Frančišek Ksaverij. Prevozil in prehodil je ogromne razdalje. Podal se je v komaj odkrite nove pokrajine. Prodiral je na vse strani, spreobračal in krščeval ne na desetine in stotine duš, marveč na tisoče in desetisoče poganov. Organiziral je Cerkev v najtežjih in najbolj nenavadnih okoliščinah.

Tretje znamenje dela sv. Pavla in sv. Frančiška Ksaverija je ogromnost njunih uspehov. To, kar bi tisoči in tisoči normalnih ljudi ne zmogli in ne dosegli, sta dosegla dva človeka, vsa predana božji stvari.

Če sedaj v teh treh točkah primerjamo našega Friderika Baraga s sv. Pavlom in sv. Frančiškom Ksaverijem, moremo ugotoviti in reči tole:

Friderik Baraga je velika in nenavadna osebnost. Če bi taka osebnost ne bil, bi tudi ne mogel biti naš svetniški kandidat. Kdor je prebral življenjepisa Friderika Baraga (žalostno bi bilo za Slovence, ki ga ne bi bil prebral), je moral spoznati tiste njegove osebnostne poteze, ki ga visoko dvigajo nad navadne zemljane.

Ljubil je Boga nad vse. Zaradi ljubezni do Boga se je odrekel vsemu ve-

selju in užitkom, ki bi jih v življenju kot grajščak lahko imel. Gibal vsega dela, trpljenja, dolgih potovanj, odpovedi je bil Bog in samo Bog.

Te ljubezni do Boga pa ni zapiral vase. Vse življenje je delal na to, da bi Ga ljubili vsi.

Imel je nenavadno apostolsko vnemo in ta apostolski duh mu je vdihnil željo po apostolskem delovanju; hotel je svet pridobiti Kristusu. Hotel je Kristusa oznanjati tam, kjer je to najtežje in kjer je za to delo najmanj delavcev. Zategadelj se je odpravil na pot, ki je takrat veljala za eno najtežjih. Šel je med Indijance, ki so bili tistikrat še v bojih z belimi naseljenci.

Za veličino Baragove osebnosti je pomembno tudi to, da je bil mož molitve in

Baragov kip v domači dobrniški cerkvi, v kateri je bil krščen

odpovedi, ljubezni do bližnjega in moč trpljenja. Njegovo misijonsko delo je ena sama veriga revščine, boj z nasprotniki, telesnega in dušnega trpljenja, ki pa ga je tiho in vdano prenašal za Kristusa.

Kakor sv. Pavel in sv. Frančišek Ksaverij, je imel tudi Friderik Baraga veliko zaupanje v božjo pomoč in božjo previdnost.

In kakor vidimo pri obeh svetnikih velikopoteznost, odločnost, nenavadne voditeljske sposobnosti, silo prepričevanja, moč pridobivanja in vplivanja na preproste in učene, revne in bogate, tako vidimo te lastnosti tudi pri našem Frideriku Baragi.

Kakor sv. Pavel in sv. Frančišek Ksaverij, se je tudi Baraga šele v zreli moški dobi odločil, da se ves posveti razširjanju kraljestva Kristusovega na zemlji.

Tudi v obsežnosti misijonskega dela in v metodi delovanja je Friderik Baraga pokazal veličino, da ga smemo smatrati za enega največjih misijonarjev katoliške Cerkve in ga moremo primerjati s sv. Pavlom in sv. Frančiškom Ksaverijem.

Na zadnjih straneh krasne knjige o Frideriku Baragi, ki jo je napisal dr. Franc Jaklič, so zemljevidi Baragovega misijonskega delokroga. Na enem teh zemljevidov je v levem kotu spodaj zarisano celotno slovensko ozemlje v Evropi. Če to slovensko ozemlje primerjamo z Baragovim misijonskim ozemljem, šele vidimo obsežnost Baragovega delokroga. Potovanja po njem so trajala tedne in tedne, — pa je svoj delokrog Baraga velikokrat prehodil, peš ali na saneh, na konju ali v čolnu.

Za velike uspehe, ki jih je imel Friderik Baraga, se ima zahvaliti tudi svoji metodi delovanja, v kateri je tako zelo podoben sv. Pavlu. Skušal se je prilagoditi ljudem, živeti z njimi, čustvovati po njihovo. Ni govoril Indijancem po tolmačih, marveč se je naučil njihovega jezika ter njihovih raznih narečij. Poleg govorene besede je pisal tudi pisma

in knjige. Napisal je slovnico in slovar indijanskega jezika in prve knjige v tem jeziku.

Poskušal je svoje vernike tudi gospodarsko utrditi in urediti med njimi socialne razmere. Kot dušni pastir rudarjev v L'Ansu je pokazal, da je bil tudi nenavadno socialno čuteč mož. Kjer so razsajale bolezni je nastopil celo kot zdravnik.

Baraga je kot misijonar nenavadno velik tudi v tem, da je podobno sv. Pavlu skušal svoje misijonsko delovanje urediti in utrditi, da bi bili uspehi trajni.

Postavil je svoje delo na trdne temelje. Organiziral je svoje misijonske postaje tako, da so obstale in rasle. Ljudi je versko, srčno in umsko izobrazil. Poskrbel je za sodelavce in naslednike na svojem velikem misijonskem območju.

In če končno pogledamo uspehe našega svetniškega kandidata, moramo reči, da je imel tudi velike uspehe.

Versko popolnoma neobdelano misijonsko polje med Indijanci in sploh ob Kanadskih jezerih je v teku svojega delovanja tako lepo uredil, da ga dandanes ameriški katoličani smatrajo za največjega organizatorja katoliške Cerkve na področju, ki mu je bilo zaupano. Povsod, kjer je deloval, so dandanes ne samo katoliške župnije in šole s katoliškimi verniki, — tam, kjer je on pred sto leti postavljaj lesene kapelice, so dandanes škofijski sedeži in katedrale, ulice in vasi z njegovimi imeni, njegovi spomeniki. Velikost uspehov in trajnost teh uspehov je značilnost Baragovega dela!

EDEN NAJVEČJIH MISIJONARJEV CERKVE

Resnično lahko rečemo: Friderik Baraga ni bil samo velik misijonar, marveč spada med največje misijonarje katoliške Cerkve. Po svetosti svojega življenja, po obsežnosti svojega delovanja, po čudoviti metodi svojega udejstvovanja in po velikosti uspehov v svojem delu je vreden, da ga postavimo v isto vrsto s sv. Pavlom in sv. Frančiškom Keaverijem, zato pa naj pravični Bog

tudi njega, kakor некоč njegova velika prednika, poveljca z vidno častjo svetništva.

RUDOLF SMERSU

JAVNA ZAHVALA BARAGI ZA USLIŠANJE

Marija Gorjanc, 78 letna vdova, je zelo hudo notranje obolela, da je po vsaki jedi bruhala. Po mesečnem brezuspešnem zdravljenju doma je bila prepeljana v bolnišnico, kjer so jo dvakrat dali pod žarke, a niso mogli ugotoviti vzroka bolezni. Zdravnik specialist se je zelo prizadeval, da bi jo ozdravil, a bolnica je čim dalje bolj slabela. Končno je zdravnik izjavil, da ne ve kaj več pomagati. Pa smo opravili devetdnevnicu k Frideriku Baragi. In glej, po končani devetdnevnicu se ji je obrnilo na bolje, želodec se ji je polagoma ustalil, bruhanje je čedalje bolj pojemale, in tako je bolnica po 4 mesečnem bivanju v bolnišnici spet okrevala, da je mogla zapustiti bolnišnico in se vrniti na dom. Prepričani smo, da je tu pomagal Friderik Baraga, in priporočamo vsem, da se v potrebah obračajo nanj za pomoč. V zahvalo Frideriku Baragu pošiljam v sklad „3.000 dolarjev za vse slovenske misijonarje“ znesek 5.000 lir.

V Trstu, dne 27. junija 1953. — I. B.

ŠE ENA ZAHVALA BARAGI!

Iz Nice v Franciji smo prejeli in z veseljem objavljamo: Zdi se mi, da je moja dolžnost, javiti Vam Baragovo pomoč v sledečem: Ko sem nekje čitala, da se Slovenci premalo zatekamo k Baragi, sem se zatekla jaz v neki zelo težki zadevi. Leta 1951/52 sem veliko trpela radi težke družinske zadeve. Z dvema devetdnevnicama sem se goreče zatekla k svetniškemu Baragi za posredovanje pri Bogu. In glej, 2. junija letos sem prejela pismo, v katerem mi javljajo, da se je tista zadeva na najlepši način razrešila. Uverjena sem, da se je to zgodilo na priprošnjo Barage, katerega sem za to prosila. Hvala večnemu Bogu za to milost!

S. D. C., Nica, Francija, 10. 6. 1953.

SAMOTNO BIJE URA NEKJE

ZGODOVINSKI ROMAN O JEZUITU MISIJONARJU OČETU MATEJU RICCIJU

Napisal Fausto Montanari, za „Katoliške misijone“ iz italijanščine prevedel M. T.

XXVI. PEKINŠKO CVETJE

Odpovej se vsemu, pa ti bo najmanjša stvar v veselje. Na tem svetu je morda resnično vesel samo tisti, kdor se mu je odpovedal povsem. Kitajci, ki se za ničesar ne potegujejo, pa se vendar vsega vesele, so v tem pravi mojstri. A takšni morda ne znajo več najti resničnega Boga, saj jih že najprostejši malik zadosti docela.

— Čemu ste prišli semkaj? — opo-
našajo zapadnjakom. — Nestrpljivi ste,
nič modri tedaj.

Tako očitajo trgovcem, vojakom in
misijonarjem, ki jih gledajo v zadregi.

Res, ne smeš biti neučakan, a vse-
eno ne smeš kot Kitajci, ki se klanjajo
prvemu klavrnemu maliku. Do zagrize-
nosti se poteguj za Boga, kot se Portu-
galci in Holandci zagrizeno vlečejo za
zlato in svilo.

Zraven pa se raduj nad neznatnimi
uspehi in daj, da boš storil več in več.
Saj so bile med dolgo vrsto porazov
tudi prelepe izjeme. Modrijan Li se je
odločno odpovedal malikom, sam in vsa
njegova družina so se spreobrnili, in pri
krstu so mu dali ime Pavel.

Misijonar Apiani CM, eden od Riccijevih
naslednikov na pekinškem ces. dvoru

Triinštirideset let je imel, ko mu
je zasijala luč; prej pa si je skoro
dolgh dvajset pomladi kopicil cvenk in
slavo kot vražar. Namerilo se je, da
je na skrivaj poslušal misijonarja, ki
je razlagal katekizem; in lepega dne
je z dvema služabnikoma, ki sta bila
težko obložena z vrečami debelih knjig,
kar brez drugega treščil na dvorišče v
misijonu. Fanta sta odložila vreče;
vražar pa je stresel svojo knjižno bo-
gatiijo iz njih, jo nakopičil v čedno gr-
mado in potem zažgal. In vsem, ki so
osupli pritekli tja, je slovesno oznanil,
da hoče biti kristjan.

Ob tem prizoru pa je eden obeh
zvestih služabnikov, ki se mu še sanja-
lo ni, da nosi knjige na grmado, od
groze nad tolikšno brezbožnostjo izbu-
ljil oči, obupan ves pograbil v nekem
kotu sekiro in si brez besede odsekal
prst na levisi. Potem pa je s slovesno
kretinjo pognal svoj lastni prst med pla-
mene in zraven klical strahotna pre-
kletstva nad brezbožnika. Zdaj šele se
je zgrudil in brez zavesti obležal. Krep-
ko se je moral v naslednjih dneh truditi
odločni Pavel, da je prepričal zagrize-
nega služabnika, kako tale nova reč,
namreč biti kristjan, še dolgo ni izdaja
nad Kitajsko in častitimi predniki. Le
počasi so mu zastavili kri, ki je kar
naprej silila iz ranjene roke.

Čudovito ganljivo je tudi spreobr-
njenje trgovca Fabija. Prav srečno je
kupčeval z medeninastim pohištvom;
tjale do svojih dvainosemdesetih jeseni;
pa je nenada prišel v misijon, prosil za
krst in zmetal na dvorišče celo množi-
co pozlačenih malikov, roteč misijonarje,
naj jih pretopé. Leto pozneje je zbolel;
vztrajno je prosil, naj ga pridejo ob-
hajati. A misijonarji se kar niso mogli
odločiti: starec je bival daleč, na dru-
gem koncu mesta, kamor nisi mogel v
slovesni procesiji, pa tudi njegov dom
je bil stisnjen tako, da bi svete daritve
v njem ne mogli spodobno opraviti. Pa
so potem zagledali, kako sta ga neko
jasno popoldne na dolgi deski zlekne-
nega dva zanesla v kapelo; z mogočnim
glasom je klical, naj mu dajo njegov

vega Gospoda. Brž so ga preložili v bližnji sobi v posteljo in mu z vso častjo podelili sveto popotnico. Zdaj je dobri starček umiral spokojno roteč svojo ženo, naj tudi ona sprejme krst.

Tudi cesar je tamle krog 1602 pokazal, da se je omeščal: s posebnim ukazom je prepovedal modrijanom oznanjanje in veličanje malikovanja. Oče Matej je v razgovorih hvalil vzvišeni ukaz, ki je učenosti spet vrnil nje pravo modrostno dostojanstvo: učenost naj vodi človeka k najboljšemu in najvišjemu Bogu, ki kraljuje v nebesih, ki je visoko nad sleherni zemsko zgodo, ki vabi človeka, naj v Njem uživa v veselju brez konca.

Neutrudnemu misijonarju so vedno bolj in bolj sivi lasje. Premnogi obiskovalci njegovi so mislili, da je starejši, kot je v resnici bil; in ko so čuli, da ima komaj petdeset let za seboj, so se čudili, kako more tako zgodaj povsem osiveti. Pa niso vedeli, da je zavoljo njih osivel.

Zavoljo njih je hotel za vedno ostati v Peking. Saj je vedel, da bo smrt prej ali slej segla po njem; a prizadeval si je, kolikor je mogel, da bi dlje od njega samega trajalo misijonišče, ki ga je skušal svojim za vse čase pridržati. Šele 1605 je uspel. Po nekaterih evnuhih si je oče Matej zadobil zagotovila, da jih nihče več ne bo motil, brž ko si bodo lasten dom kupili.

In zgodilo se je tudi tu, kot že prej v Nankingu, da so misijonarju spet v pomoč prišli hudi duhovi, ki so strašili tam po neki sicer prav prikupni hiši, pa zaradi pošasti nihče ni hotel bivati v nji. Lastniki tiste zgradbe so zanj ponujali kaj nizko ceno. A tolarjev, ki jih je hranil oče Matej, je bilo tudi za to ceno premalo; iz Macao pa tisto leto tudi ni mogla nobena podpora, ker so Holandci ropali po portugalskih kolonijah in so zajeli in oplenili celo ladjo, ki je iz Japonske vozila pomoč za misijon v Macao. Kalvinski Nizozemci so tako slavili dvojno zmago, gospodarsko in še versko zraven.

Iz Macao tedaj ni bilo kaj pričakovati. Tako je Matej tamle v prvih avgustovih dneh zbral prijatelje in znance ter se na dolgo in široko začel meniti z njimi o večjem tolarskem po-

sojilu: na vid je bil predmet teh razgovorov precej vsakdajnejši od tega, kar so običajno razpravljali, a nedvomno precej zaslužen za tistega, ki je znal pravilno oceniti odpor in napor. Bili so v prvih avgustovih dneh, in oče Matej kar ni mogel prikrivati upanja, da se bodo sredi meseca že preselili v novi dom. Tako bi z vso častjo lahko proslavili Veliki Šmaren, praznik, na katerega veže Družbo Jezusovo toliko spominov; za Mateja pa je bila še posebe obletnica vstopa v noviciat.

A tisto leto je prav oblastno gospodarila kuga in vsa stvar je bila še težavnejša. Bolj ko je misijonar hrepenel po prostornejši hiši, kjer bi lahko nudil vsaj zasilno pomoč najpotrebnejšim, težje in težje je bilo zbiranje tistih poslednjih tolarjev, ki so še manjkali. Tako je petnajsti v mesecu minil, pa še pogodbe niso podpisali. No, dvanaest dni pozneje, 27. velikega srpana so pa misijonarji le prišli na cilj. In oče Matej se je pri vsem tem nehote domislil davne misli očeta De'Fabi: nikoli ne želi več od tega, kar ti zadošča. In zdaj je pač tole moralo zadostovati.

Kuga jo je mahnila spet drugam. V novi, prostornejši misijonski hiši, kjer so se zdaj še namnožile knjige in učenjaške naprave, pa so seveda tudi obiski porasli: za jed in počitek skoraj da ni bilo več časa. A vse podjetje je bilo iz dneva v dan trdnejše, kot se je tudi po naravi že spodobilo ob tolikšni in vedno večji in vplivnejši množici teh, ki so zahajali k misijonarjem. In to je veljalo več od jesti in spat. Zdaj bi moral iz Macao priti tudi pater Alessandro Valignano, v obisk temu pekinškemu misijonu, o katerem je sanjaril skozi dolgih trideset let in katerega je iz dalje tudi strpljivo pripravljaval s tolikšnim prizadevanjem. Zdaj ga bodo lahko vsaj v dostojnem lastnem domu sprejeli, ne pa kot prej, ko so si kar zasilno najeli skromno hišico, prvo, ki jim je pod roke prišla. Matej, vesel in ponosen hkrati kot otrok, ki je dobro opravil svojo nalogo, je oskrbel potrebna dovoljenja za patrov prihod. A v tem, ko se je oče Alessandro v Macao odpravljal na pot, ga je nenadoma zgrabila bolezen — devet in šestdeset let mu je bilo takrat — in 28. januarja 1606 je pred vrati Kitajske, kot blaženi Fran-

čišek Ksaverij štiriinpetdeset let prej, umrl.

Umrli je, ne da bi videl Peking. Pa je umrl z zavestjo, da so bile tistikrat na Kitajskem že štiri misijonske hiše: Peking, Nanking, Nančan in Šao Čen. Niso bile še docela trdne (kdo na tem svetu pa je sploh trden kdaj?), a tam so bile, navkljub vsemu. Saj trden ni bil niti misijon v Macao: prav tisto leto so cesarskega namestnika v Kantonu naščuvali na Portugalce v Macao, češ da pripravljajo s pomočjo jezuitskih misijonarjev nekšen rebeljon v južni Kitajski. Trdo in sitno delo potem, pregovoriti namestnika in dokazati mu, da je vse skupaj navadna kleveta, pa da se mu ni bati ne jezuitov, ne Portugalcev v Macao.

A v tem, ko je ta nevarnost bledela, so si moral zavihati rokave in na moč

hiteti z gradnjo trdnega obzidja krog obale; ta kameni sklad naj bi Macao obranil pred morebitnimi holandskimi izkrcaji; kalvinski kramarji so namreč v tistih dneh žalostno opustošili portugalske posesti na Molukih.

V nadomestilo za vse to bolj in bolj nezgledno trenje med evropskimi tujci, pa je bil kitajski odgovor na trud misijonarjev iz dneva v dan jačji. Krščansko bogoslužje se je v miru in brez motenj javno opravljalo, saj so celo pogani častili podobi božjega Odrešenika in njegove Matere. Premnogi so bili starši, ki so sami sicer vztrajali v čaščenju brezdušnih bogov, pa so svoje otroke vodili k misijonarjem, da bi jih krstili. A iz previdnosti so redovniki takšne prošnje zavračali.

V veliko tolažbo jim je bila tudi presenetljiva zmaga božje Resnice v pokrajini Paotinfu: v nekaj dneh so tam krstili stopetdeset Kitajcev, ki so bili vsi docela trdni v novi veri. Zavidljive številke za človeka, ki je kot oče Matej okušal, kako ga je prvih stopetdeset vernikov veljalo trud petnajstih let.

Ne bilo bi pravično, če bi žanjec ne poznal počasnega in do smrti utrudljivega napora sejalečevega. In tako je oče Matej, sebi v tolažbo in v spomin tistemu, ki je že umrl in še manj videl kot on, tamle krog 1608 počasi začel s pisanjem zgodovine kitajskega misijona. „Proti tej pošasti malikovanja se je dvignila naša Družba, šla čez širna kraljestva in morja, da bi uboge duše rešila večne pogube.“

Kitajski kristjani so bili v letu 1584 trije; štirideset jih je bilo 1589; sto 1596; petsto 1603; tisoč 1605; dva tisoč 1608 in dva tisoč petsto v letu Gospodovem 1610.

Iz Evrope pa so v tistih časih ujeli odmev, da se je kar v množicah spreobrnilo dvesto milijonov Kitajcev in da bo cesar zdaj zdaj katolištvo razglasil za državno vero...

Oče Matej je z globokim vzdihom zadušil nevoljo in sedel spet k pisanju svojih spominov: vsaj tisti, ki bodo za njim prišli, naj bi poznali vso kruto resnico o tolikem znoju, ki ga je z Resnico vred sejal v kitajsko zemljo. A komaj je dobro segel po pero, že ga je odložil spet: nov obisk tam zunaj — ni se mu mogel ogniti. (Sledi)

VSEBINA „KATOLIŠKIH MISIJONOV“, 9. ŠT., SEPTEMBER 1953

Očetova beseda: Spoštovati je kulturo in običaje misijonskih naročev (Pij XII. — Karel Wolbang CM) — Na poti spreobrnjenja h Kristusu — Ustanovitelj „Unio Cleri“ je umrl (Maksimilijan Jezernik) — Z mrtve straže na Kitajskem (Rudolf Mnzal SDB) — Pred 20 leti je umrl Karl Mlekuž (Nace Kustec SDB) — Cvetje v osrčju Afrike (Karel Kerševan CM) — Misijonarji pišejo (m. Maknisa Luževič, o. Jožc Cukale DJ, Karel Kerševan CM) — Mladi misijonar: Kraljica misijonov; Oče črnecv; Izvoljeno ljudstvo; Misijonarji v Indiji; V Lao Ting; Počasi, pa gotovo; Tac in Tita, itd. — Po misijonskem svetu — Misijonsko zaledje: Ob smrti dobrotnice misijonov gđc. Fani Rojčeve (L. L. C. M.); Prvi seznam darovalcev v sklad 1953; „Tri modrosti starega Wanga“ v Toronto; Misijonska prireditve v San Justo. — Barago na oltar: Sv. Pavel, sv. Frančišek Ks. — in Baraga (Rudolf Smersu); Zahvale Baragi — Samotno bije ura nekje (Montanari).

K slikam na ovitku: Mons. Manuel Mabathoana, škof v Leribe (Basutoland) govori ljudstvu po svojem škofovskem posvečenju. — Na zadnji strani: P. Albin Miklavčič S. X., iz Kitajske izgnani misijonar, s svojo sestro Anico Miklavčič, ki je bila tudi izgnana, a sedaj deluje v Hong Kongu, dočim je p. Albin v Trstu.

“KATOLIŠKI MISIJONI” 1953

stanejo: v Argentini 25 pesov, v USA in Kanadi 2 dolarja, v Avstriji 40 šilingov, v Italiji in Trstu 1000 lir, v Franciji 700 frankov, v Angliji in Avstraliji 1 funt, v drugih deželah 2 dolarja

Naročijo in plačujejo se „Katoliški misijoni“ na sledečih naslovih:

Argentina: Lenček Ladislav C. M., Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires
— Loboda Marjan, Misijonska pisarna, Granadros 61, Buenos Aires
U. S. A.: Wolbang Karl CM, 500 East Cheltenham Ave, Philadelphia 44, Pa
— Rudi Knez, 990 E. 63 St., Cleveland 3, Ohio — Tushar Anica, Box 705, Gilbert, Min.

Kanada: Kopač Janez C. M., 210 Mc Caul Et., Toronto, Kanada — Turk France, 263 Oakwood Ave, Toronto, Ontario.

Trst: Starko Jancžič, Mačkov je 7, Dolina, Trst

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte S. Ilario 7, Gorizia.

Avstrija: Luskar Alojzij, Kamen 14, P. Tainach, Kärnten.

V ostalih dež lah sprejemo iz prijaznosti naročnino slov. dušni pastirji

PROSIMO, PORAVNAJTE NAROČNINO!

„Katoliški misijoni“ so splešen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slov nskih misijonarjev, „Slovenske misijonske zveze“ in „Južnoameriške Baragove zveze“. Izdajajo ga slovenski lazaristi. Za izdajateljca, uredništvo in upravo: Lenček Ladislav CM. Naslov uredništva in uprave: Calle Cochabamba 1467, Bs. Aires. Argentina. — Tiska Grote, Montec de Oca 320, Bs. As. — S cerkvenim odobrenjem.

GRADIMO CERKEV

TRIDESET LET

Slovensko okno v svet

SVET KRISTUSU